

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ҚОНУН ҲУЖЖАТЛАРИ
ТЎПЛАМИ

40-сон
(228)
2006 й.
октябрь

Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами беш бўлимдан иборат:

тўпламнинг биринчи бўлимида Ўзбекистон Республикаси қонунлари ва Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорлари эълон қилинади;

иккинчи бўлимда Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон, қарор ва фармойишлари эълон қилинади;

учинчи бўлимда Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармойишлари эълон қилинади;

тўртинчи бўлимда Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судининг қарорлари эълон қилинади;

тўпламнинг бешинчи бўлимида вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларининг Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлари эълон қилинади.

+

-

МУНДАРИЖА

Биринчи бўлим

393. «Ипотека тўғрисида» Ўзбекистон Республикасининг 2006 йил 4 октябрдаги ЎРҚ-58-сон Қонуни

Иккинчи бўлим

394. «Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим фармонларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 4 октябрдаги ПФ-3806-сон Фармони

395. «Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим қарорларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 4 октябрдаги ПҚ-480-сон қарори

Учинчи бўлим

396. «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар

- киритиш, шунингдек баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Фан ва технологиялар ривожланишини мувофиқлаштириш ва бошқаришни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2006 йил 7 августдаги ПҚ-436-сон қарори)» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 2 октябрдаги 207-сон қарори
397. «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишонини таъсис этиш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 5 октябрдаги 209-сон қарори

Бешинчи бўлим

398. «Ўзбекистон «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати томонидан Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаган ва тўлов-контракт шакли бўйича ўқишга қабул қилинган талабаларни моддий қўллаб-қувватлаш Қоидалари»га ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2006 йил 29 сентябрдаги 85, 229-сонли қарори. (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил 30 сентябрда 1622-1-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди*)
399. «1991 йилгача қурилган уй-жойларнинг ички муҳандислик коммуникациялари ва умумий фойдаланиш жойларини мукамал таъмирлаш ишларини молиялаштириш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Марказий банки Бошқаруви, Давлат солиқ қўмитаси, «Ўзкоммунхизмат» агентлигининг 2006 йил 7 сентябрдаги 79, 258-В-2, 2006-38, 01-088-сонли қарори. (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил 30 сентябрда 1408-2-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди*)
400. «Аукцион савдолар ўтказиш учун биржаларни танлаш бўйича конкурс ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирининг 2006 йил 29 сентябрдаги 177/1 ум-сонли буйруғи. (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил 30 сентябрда 1625-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди*)
401. «Умумтаълим муассасалари ҳузуридаги махсус комиссиялар тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест марказининг 2006 йил 11 сентябрдаги 28, 11/2870, 01/280-сонли қарори. (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил 3 октябрда 1534-1-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди*)
402. «Академик лицей ва касб-хунар коллежлари директор ўринбосарлари, педагог ва муҳандис-педагог кадрлари аттестацияси тўғрисидаги низомига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг 2006 йил 26 сентябрдаги 34/ҚБ, 01-293, 11/3008-сон қарори. (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил 3 октябрда 1462-1-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди*)

403. «Йўловчилар ва юкларни автомобил транспортида ташиш билан шуғулланаётган юридик шахсларнинг ходимларига ва юкларни автомобил транспортида ташиш билан шуғулланаётган хусусий тадбиркорларга қўйиладиган малакавий талаблар тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон автомобил ва дарё транспорти агентлиги бошлиғининг 2006 йил 6 сентябрдаги 98-сонли буйруғи. (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил 5 октябрда 1626-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди*)
404. «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳисоб-китоб Жамғармаси томонидан ажратилган маблағларни қайтариш учун ғалла ва ун сотишдан тушаётган маблағларни аккумуляция қилиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Марказий банки Бошқарувининг 2006 йил 29 сентябрдаги 82, 281-В-сон қарори. (*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил 5 октябрда 1627-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди*)
- Вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларининг умумий мажбурий тусдаги меъёрий ҳужжатларини давлат рўйхатидан ўтказиш ҳолати тўғрисида 2006 йил 30 сентябрдан 6 октябргача бўлган маълумот

+

-

БИРИНЧИ БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНING ҚОНУНИ

393 Ипотека тўғрисида*

Қонунчилик палатаси томонидан
2006 йил 28 июнда қабул қилинган

Сенат томонидан 2006 йил 25 августда
маъқулланган

1-боб. Умумий қоидалар**1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади**

Ушбу Қонуннинг мақсади кўчмас мулк гарови (бундан буён матнда ипотека деб юритилади) қўлланилганда вужудга келадиган муносабатларни тартибга солишдан иборат.

2-модда. Ипотека тўғрисидаги қонун ҳужжатлари

Ипотека тўғрисидаги қонун ҳужжатлари ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг ипотека тўғрисидаги қонун ҳужжатларида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

3-модда. Ипотеканинг вужудга келиши асослари

Ипотека ипотека тўғрисидаги шартнома асосида (шартнома асосидаги ипотека) ёки қонун асосида (қонун асосидаги ипотека) вужудга келади.

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича бир тараф — ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича кредитор бўлган гаровга олувчи (бундан буён матнда ипотекага олувчи деб юритилади) шу мажбурият бўйича ўзининг қарздорга нисбатан пул талаблари бошқа тарафнинг — гаровга қўювчининг (бундан буён матнда ипотекага қўювчи деб юритилади) гаровга қўйилган кўчмас мулки қийматидан ипотекага қўювчининг бошқа кредиторларига қараганда имтиёзли қаноатлантирилиш ҳуқуқига эга бўлади, ушбу Қонунда белгиланган ҳоллар бундан мустасно.

Қонун асосидаги ипотекага нисбатан унда кўрсатилган ҳолатлар юзага келганда, агар қонунда бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, ипотека тўғрисидаги шартнома асосида вужудга келадиган ипотека ҳақидаги қоидалар қўлланилади.

Ипотека асосий мажбуриятдан ҳосила хусусиятига эга ва у асосий мажбурият тугагунига қадар ҳақиқий бўлади.

Ипотека бўйича муносабатларга нисбатан, агар ушбу Қонунда бошқа қоидалар белгиланмаган бўлса, Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексида ва «Га-

* Ушбу Қонун «Халқ сўзи» газетасида 2006 йил 5 октябрда эълон қилинган.

ров тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунидаги гаров ҳақидаги умумий қоидалар қўлланилади.

4-модда. Ипотекага қўювчи

Ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздорнинг ўзи ёки бу мажбуриятда иштирок этмайдиган учинчи шахс (ашёвий кафил) ипотекага қўювчи бўлиши мумкин.

Ипотека белгиланган мол-мулк, агар ипотека тўғрисидаги шартномада бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, ипотекага қўювчининг эгалигида ва фойдаланишида қолади.

5-модда. Ипотека билан таъминланадиган мажбурият

Ипотека, агар қонунда бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, кредит шартномаси, қарз шартномаси ёки бошқа шартнома бўйича мажбуриятни, шу жумладан олди-сотди, ижара, пудрат шартномаларига асосланган мажбуриятни, шунингдек зарар етказилиши оқибатида вужудга келадиган мажбуриятни бажарилишини таъминлаш учун белгиланиши мумкин.

6-модда. Ипотека нарсаси

Кўчмас мулк, шу жумладан бинолар, иншоотлар, кўп квартиралли уйлардаги квартиралар, корхоналар, бошқа мулквий мажмуалар, юридик ва жисмоний шахслар мулки бўлган савдо ва хизмат кўрсатиш соҳаси объектлари, шунингдек турар жойлар улар жойлашган ер участкалари билан бирга, қонунда кўчмас мулк жумласига киритилган ва уларга бўлган ҳуқуқлар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилган бошқа мол-мулк ипотека нарсаси бўлиши мумкин.

Ипотека тўғрисидаги қоидалар:

қонун ҳужжатларида белгиланган талабларга мувофиқ ер участкасида барпо этилаётган қурилиши тугалланмаган мол-мулк гаровига;

якка тартибдаги уй-жой қуриш ёки деҳқон хўжалигини юритиш учун мерос қилиб қолдириладиган ер участкасига умрбод эгалик қилиш ҳуқуқлари гаровига;

агар шартномада ёки қонунда бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, ижарага олувчининг кўчмас мулк ижараси тўғрисидаги шартнома бўйича ҳуқуқлари (ижара ҳуқуқи) гаровига;

агар шартномада ёки қонунда бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, ер участкаси ижарасига доир ҳуқуқлар гаровига нисбатан ҳам қўлланилади.

Муомаладан чиқарилган ва тасарруфдан чиқарилиши мумкин бўлмаган кўчмас мулк ипотека нарсаси бўлиши мумкин эмас.

Қонун ҳужжатларида мажбурий хусусийлаштирилиши назарда тутилган ёки хусусийлаштирилиши тақиқланган ёхуд чекланган корхоналар ва мол-мулк турлари ҳамда гуруҳлари ипотека нарсаси бўлиши мумкин эмас.

7-модда. Ипотека билан таъминланадиган талаблар

Ипотека билан таъминланадиган мажбурият бўйича қарзнинг асосий суммаси ипотекага олувчига тўлиқ ҳажмда ёки ипотека тўғрисидаги шартномада назарда тутилган қисми тўланишини таъминлайди.

Кредит шартномаси ёки қарз шартномаси бўйича мажбуриятнинг ижросини фоизлар тўлаш шarti билан таъминлаш учун белгиланган ипотека кредиторга (қарз берувчига) кредитдан (қарз маблағларидан) фойдаланганлиги учун унга тегиши керак бўлган фоизлар ҳам тўланишини таъминлайди.

Агар шартномада бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, ипотека ипотекага олувчига тегиши керак бўлган:

ипотека билан таъминланган мажбуриятни бажармаганлик, бажаришни кечиктириб юборганлик ёки ўзга тарзда лозим даражада бажармаганлик оқибатида келиб чиққан зарарларнинг ўрнини қоплайдиган ва (ёки) неустойка (жарима, пеня) тариқасидаги суммалар;

суд чиқимларини ва ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш туфайли келиб чиққан бошқа харажатларни қоплайдиган суммалар;

гаровга қўйилган мол-мулкни реализация қилиш харажатларини қоплайдиган суммалар ҳам тўланишини таъминлайди.

Агар ипотекага олувчининг ипотека билан таъминланган талабларининг умумий катъий суммаси ипотека тўғрисидаги шартномада кўрсатилган бўлса, қарздорнинг ипотекага олувчи олдидаги мажбуриятларининг ана шу суммадан ортиқ қисми ипотека билан таъминланган деб ҳисобланмайди, ушбу модда учинчи қисмининг иккинчи ва тўртинчи хатбошиларида ёки ушбу Қонуннинг 8-моддасида кўрсатилган талаблар бундан мустасно.

8-модда. Ипотекага олувчининг қўшимча харажатларини ипотека билан таъминлаш

Ипотекага олувчи ипотека тўғрисидаги шартнома шартларига мувофиқ ёки шу шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулк асралишини таъминлаш зарурлиги сабабли уни сақлаш ва (ёки) муҳофаза қилиш учун ёхуд ипотекага қўювчининг ана шу мол-мулк билан боғлиқ солиқлар, йиғимлар ёки коммунал тўловлар бўйича қарзларини узиш учун харажатлар қилишга мажбур бўлган ҳолларда, ипотекага олувчига бундай зарур харажатларнинг қопланиши гаровга қўйилган мол-мулк ҳисобидан таъминланади.

9-модда. Мол-мулкни ипотекага қўйиш ҳуқуқи

Агар қонун ҳужжатларида бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, ушбу Қонуннинг 6-моддасида кўрсатилган, ипотекага қўювчига мулк ҳуқуқи ва бошқа ашёвий ҳуқуқлар ёки шартномавий асосда тегишли бўлган мол-мулкка ипотека белгиланиши мумкин.

Тарихий, бадий ёки ўзга маданий қиммати ёхуд давлат хавфсизлигини таъминлаш манфаатлари нуқтаи назаридан ипотека қўлланилиши мумкин бўлмаган объектлар рўйхати Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

Агар тасарруфдан чиқарилиши учун бошқа шахснинг ёки органнинг розилиги ёхуд рухсатини олиш талаб этиладиган мол-мулк ипотека нарсаси бўлса, бу мол-мулк ипотекаси учун шундай розилик ёки рухсат олиш зарур.

Умумий биргаликдаги мулк (мулкдорлардан ҳар бирининг мулк ҳуқуқидаги улуши белгиланмаган ҳолда) бўлган мол-мулк фақат барча мулкдорларнинг ёзма розилиги билан ипотекага қўйилиши мумкин.

Умумий улушли мулк иштирокчиси умумий мулк ҳуқуқидаги ўз улушини бошқа мулкдорларнинг розилигисиз ипотекага қўйиши мумкин.

**2-боб. Ипотека тўғрисидаги шартнома.
Ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш****10-модда. Ипотека тўғрисидаги шартнома**

Ипотека тўғрисидаги шартнома ушбу Қонун ва бошқа қонун ҳужжатларининг қоидаларига риоя этилган ҳолда тузилади.

Ипотека тўғрисидаги шартномада номи, турган жойи ва идентификация қилиш учун етарлича тавсифи кўрсатилган ҳолда ипотека нарсаси, унинг баҳоси, моҳияти, миқдори, ипотека билан таъминланадиган мажбуриятни бажариш муддати ва гаровга қўйилган мол-мулк тарафларнинг қайси бирида турганлиги, шунингдек тарафлар келишувга эришган бошқа маълумотлар кўрсатилган бўлиши керак.

Ипотека тўғрисидаги шартномада ипотека нарсаси бўлган мол-мулк ипотекага қўювчига қайси ҳуқуққа кўра тегишли эканлиги ва ипотекага қўювчининг бу ҳуқуқини рўйхатдан ўтказган кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни давлат рўйхатидан ўтказувчи органнинг (бундан буён матнда рўйхатдан ўтказувчи орган деб юритилади) номи кўрсатилган бўлиши керак.

Агар гаровга қўювчига тегишли ижара ҳуқуқи гаров нарсаси бўлса, ижарага олинган мол-мулк айнан унинг ўзи ипотека нарсаси бўлгандаги каби гаров шартномасида белгиланиши ва ижара муддати кўрсатилиши керак.

Ипотека нарсасини баҳолаш ипотекага қўювчи билан ипотекага олувчи ўртасидаги келишувга кўра ёки баҳолаш фаолияти тўғрисидаги қонун ҳужжатлари талабларига мувофиқ ипотека нарсасини баҳолашдан ўтказиш орқали амалга оширилади.

Ипотека билан таъминланадиган мажбурият ипотека тўғрисидаги шартномада унинг суммаси, вужудга келиш асослари ва бажарилиш муддати белгиланган ҳолда кўрсатилиши керак. Бу мажбурият бирон-бир бошқа шартномага асосланган ҳолларда эса, мазкур шартноманинг тарафлари, тузилган санаси ва жойи кўрсатилиши керак.

Агар ипотека билан таъминланадиган мажбурият суммаси келгусида аниқланиши лозим бўлса, ипотека тўғрисидаги шартномада ипотека билан таъминланадиган мажбурият суммасини аниқлаш тартиби ва бошқа зарур шартлари кўрсатилиши керак.

Агар ипотека билан таъминланадиган мажбурият қисмларга бўлиб бажарилиши лозим бўлса, ипотека тўғрисидаги шартномада тегишли тўловларнинг муддатлари (даврийлиги) ва уларнинг миқдорлари ёки бу миқдорларни аниқлаш имкониятини берадиган шартлар кўрсатилиши керак.

Агар ипотекага олувчининг ҳуқуқлари гаров хати билан тасдиқланган бўлса, бу ипотека тўғрисидаги шартномада кўрсатиб ўтилади, қонун асосидаги ипотекада гаров хати берилиши ҳоллари бундан мустасно.

11-модда. Ипотекага олувчини учинчи шахсларнинг ипотека нарсасига бўлган ҳуқуқлари тўғрисида огоҳлантириш

Ипотекага қўювчи ипотека тўғрисида шартнома тузилаётганда ипотека давлат рўйхатидан ўтказилаётган пайтда ўзига маълум бўлган учинчи шахсларнинг ипотека нарсасига бўлган барча ҳуқуқлари (гаров, мерос қилиб қолдириладиган ер участкасига умрбод эгалик қилиш, ижара ҳуқуқлари, сервитутлар ва бошқа ҳуқуқлар) ҳақида ипотекага олувчини ёзма шаклда огоҳлантириши шарт. Бу мажбуриятнинг бажарилмаслиги ипотекага олувчига ипотека билан таъминланган мажбуриятнинг

муддатидан олдин бажарилишини ёки ипотека тўғрисидаги шартнома шартлари ўзгартирилишини талаб қилиш ҳуқуқини беради.

12-модда. Ипотека тўғрисидаги шартномани нотариал тартибда тасдиқлаш ва давлат рўйхатидан ўтказиш

Ипотека тўғрисидаги шартнома (шу жумладан, навбатдагилари ҳам) нотариал тартибда тасдиқланиши ва давлат рўйхатидан ўтказилиши керак.

Ипотека тўғрисидаги шартнома давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан эътиборан тузилган деб ҳисобланади ва кучга киради.

Ипотека тўғрисидаги шартномани нотариал тартибда тасдиқлаш ва давлат рўйхатидан ўтказиш қондаларига риоя этмаслик унинг ҳақиқий эмаслигини келтириб чиқаради. Бундай шартнома ўз-ўзидан ҳақиқий бўлмайди.

13-модда. Ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш

Ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш кўчмас мулкка бўлган ҳуқуқларни ва уларга доир битимларни давлат рўйхатидан ўтказиш учун белгиланган тартибда бинолар (иншоотлар) гарови давлат реестрига тегишли ёзув киритиш орқали амалга оширилади.

Шартнома асосидаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш учун ипотека тўғрисидаги шартнома асос бўлади.

Қонун асосидаги ипотеканинг вужудга келишига сабаб бўлувчи кредит шартномаси ёки қарз шартномаси қонун асосидаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш учун асос бўлади. Қонун асосидаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш алоҳида ариза берилмаган ва рўйхатдан ўтказганлик учун йиғим тўланмаган ҳолда амалга оширилади.

Қонун асосидаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш, агар қонунда бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, қайси шахснинг ҳуқуқларига ипотека юкланган бўлса, шу шахснинг мулк ҳуқуқини давлат рўйхатидан ўтказиш билан бир вақтда амалга оширилади. Қонун асосидаги ипотека бўйича ипотекага олувчининг ҳуқуқлари гаров хати билан тасдиқланиши мумкин.

Бинолар (иншоотлар) гарови давлат реестрида рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан ипотека тўғрисидаги қайд ёзуви амалга оширилган кун ипотека давлат рўйхатидан ўтказилган сана ҳисобланади.

Ипотека билан таъминланган мажбурият мазмуни навбатдаги ипотека билан ўзгартирилганда, шунингдек ипотека нарсасига бўлган мулк ҳуқуқи ёки бошқа ашёвий ҳуқуқлар бу мол-мулкни ҳақ эвазига ёхуд ҳақ олмасдан тасарруфдан чиқарилиши натижасида ёки универсал ҳуқуқий ворислик тартибида ипотекага қўувчидан бошқа шахсга ўтказилганида ипотека қўшимча равишда давлат рўйхатидан ўтказилади. Мазкур талабнинг бажарилмаслиги ипотека билан таъминланган мажбуриятда амалга оширилган ўзгаришлар ҳақиқий эмаслигини келтириб чиқаради.

Ипотека билан таъминланган мажбурият қарздор томонидан бажарилганида, ипотекага олувчи ипотекага қўувчининг талабига кўра рўйхатдан ўтказувчи органга бинолар (иншоотлар) гарови давлат реестрига тегишли ўзгартишлар киритиш учун зарур ҳужжатларни тақдим этиши шарт. Ипотекага олувчи томонидан мазкур талаб бажарилмаган тақдирда ипотекага қўувчи ундан бу мажбурият бажарилмаганлиги туфайли ўзига етказилган зарарларнинг ўрни тўла ҳажмда қопланишини талаб қилишга ҳақли.

Ҳар қандай шахс рўйхатдан ўтказувчи органда тегишли мол-мулк ипотекаси тўғрисида қайд ёзуви борлиги ёки йўқлиги ҳақида маълумот ҳамда ипотека тўғрисидаги қайд ёзувидан тасдиқланган кўчирма олишга ҳақли.

3-боб. Гаров хати**14-модда. Ипотекага олувчининг гаров хати бўйича ҳуқуқлари**

Ипотекага олувчининг ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича ва ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича ҳуқуқлари, агар ушбу Қонунда бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, гаров хати билан тасдиқланиши мумкин.

Гаров хатида, агар ушбу Қонунда бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, ипотекага олувчининг қонун асосидаги ипотека бўйича ва мазкур ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича ҳуқуқлари тасдиқланиши мумкин.

Гаров хати эгасининг номи ёзилган қимматли қоғоз бўлиб, у гаров хати қонуний эгасининг қуйидаги ҳуқуқларини тасдиқлайди:

ипотека билан таъминланган пул мажбуриятининг, шу мажбурият мавжудлигининг бошқа далилларини тақдим этмаган ҳолда бажарилишига эришиш ҳуқуқи; ипотека белгиланган мол-мулкка бўлган гаров ҳуқуқи.

Ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздор ва (ёки) ипотекага қўювчи гаров хати бўйича мажбуриятли шахслардир.

Гаров хати ипотекага қўювчи томонидан, агар у бу мажбуриятда иштирок этмайдиган учинчи шахс (ашёвий кафил) бўлса, шунингдек ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздор томонидан ҳам тузилади.

Ипотека давлат рўйхатидан ўтказилганидан кейин гаров хати рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан, ипотекага қўювчи билан ипотекага олувчи иштирокида расмийлаштирилади ва дастлабки ипотекага олувчига берилади.

Гаров хати ипотека билан таъминланган мажбурият бажарилгунигача қадар ис-
талган пайтда тузилиши ва ипотекага олувчига берилиши мумкин.

15-модда. Гаров хати ҳақидаги шартларни ҳақиқий эмас деб топиш

Агар:

мулкӣ мажмуа сифатидаги бутун корхона ёки унга бўлган ижара ҳуқуқи ипотека нарсаи бўлса;

қарз суммаси шартнома тузиш пайтида аниқланмаган ва бу суммани лозим пайтда аниқлаш имкониятини берадиган шартларни ўз ичига олмайдиган пул мажбурияти ипотека билан таъминланса, гаров хатини тузишга ва беришга йўл қўйилмайди ҳамда ипотека тўғрисидаги шартномада баён қилинган гаров хати ҳақидаги шартлар ҳақиқий эмас деб топилади.

16-модда. Гаров хатининг мазмуни

Гаров хати рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан дастлабки ипотекага олувчига берилаётган пайтда унда қуйидагилар кўрсатилиши керак:

ҳужжат номига киритилган «гаров хати» деган сўз;

ипотекага қўювчининг фамилияси, исми, отасининг исми ва яшаш жойи ёки, агар ипотекага қўювчи юридик шахс бўлса, унинг номи ва жойлашган ери (почта манзили);

ипотекага олувчининг фамилияси, исми, отасининг исми ва яшаш жойи ёки, агар ипотекага олувчи юридик шахс бўлса, унинг номи ва жойлашган ери (почта манзили);

мажбуриятнинг бажарилиши ипотека билан таъминланадиган шартноманинг мазкур шартнома тузилган сана ва жой ёки ипотека билан таъминланган мажбуриятнинг вужудга келиши асослари кўрсатилган реквизитлари;

ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздорнинг, агар у ипотекага

қўювчи бўлмаса, фамилияси, исми, отасининг исми ва яшаш жойи ёки, агар қарздор юридик шахс бўлса, унинг номи ва жойлашган ери (почта манзили);

ипотека билан таъминланган мажбурият суммаси ва, агар шу мажбурият бўйича фоизлар тўланиши керак бўлса, уларнинг миқдори ёхуд бу сумма ва фоизларни лозим пайтда аниқлаш имкониятини берадиган шартлар;

ипотека билан таъминланган мажбурият суммаси тўланадиган муддат, агар бу сумма қисмларга бўлиб тўланиши лозим бўлса, тегишли тўловларнинг муддатлари (даврийлиги) ҳамда улардан ҳар бирининг миқдори ёки тўловларнинг ана шу муддатлари ва миқдорларини аниқлаш имкониятини берадиган шартлар (қарзни узиш режаси);

ипотека белгиланган қўчмас мулкнинг номи ва уни идентификация қилиш учун етарли тавсифи ҳамда шундай мулк турган жой;

ипотека белгиланган қўчмас мулкнинг пулда ифодаланган баҳоси, ипотекани белгилаш қонунга асосан мажбурий бўлган ҳолларда эса, шундай мол-мулкнинг баҳоловчи хулосаси билан тасдиқланган, пулда ифодаланган баҳоси;

ипотека нарсаси бўлган қўчмас мулк ипотекага қўювчига тегишлилигига сабаб бўлган ҳуқуқ ва давлат рўйхатидан ўтказиш рақами, санаси ва жойи кўрсатилган ҳолда рўйхатдан ўтказувчи органнинг номи, агар ипотекага қўювчига тегишли ижара ҳуқуқи ипотека нарсаси бўлса, ушбу қисмнинг тўққизинчи хатбошисига мувофиқ ижара нарсаси бўлган шундай мол-мулкнинг номи ва шу ҳуқуқнинг амал қилиш муддати;

ипотека нарсаси бўлган қўчмас мулкка гаров, мерос қилиб қолдириладиган ер участкасига умрбод эгалик қилиш ҳуқуқи, ижара ҳуқуқи, сервитут ёки бошқа ҳуқуқ юкланганлиги ёхуд ипотека давлат рўйхатидан ўтказилаётган пайтда мазкур мулкка учинчи шахсларнинг давлат рўйхатидан ўтказилиши лозим бўлган ҳеч қандай ҳуқуқ юкланмаганлиги тўғрисидаги маълумотлар;

ипотекага қўювчининг имзоси, агар у учинчи шахс (ашёвий кафил) бўлса, шунингдек ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздорнинг ҳам имзоси;

ипотека давлат рўйхатидан ўтказилганлиги тўғрисидаги маълумотлар;

дастлабки ипотекага олувчига гаров хати берилган сана. Қонун асосидаги ипотекада гаров хати берилган тақдирда, ушбу қисмнинг ўн биринчи хатбошисида кўрсатилган маълумотларни гаров хатига киритиш рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан таъминланади.

«Гаров хати» деб номланиб, ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган маълумотлар ва шартлардан бирон-бири бўлмаган ҳужжат гаров хати ҳисобланмайди ва дастлабки ипотекага олувчига берилмайди.

Ипотекага қўювчи ва ипотекага олувчи ўртасидаги келишувга биноан гаров хатига ушбу моддада назарда тутилмаган маълумотлар ва шартлар ҳам киритилиши мумкин.

Гаров хатининг ўзида янги эгалик қилувчилар ва ипотека билан таъминланган мажбурият қисман бажарилганлиги ҳақида белгилар (гаровга ўтказишга доир махсус ёзув) қўйиш ёхуд бошқа зарур маълумотларни ёзиш учун жой етишмаса, гаров хатига қўшимча варақ бириктириб қўйилади, унга ёзувлар ва белгилар гаров хатида бошланиб, ана шу варақда тугайдиган қилиб жойлаштирилади.

Гаров хатининг барча варақлари бир бутун ҳужжатни ташкил этади. Уларга тартиб рақамлари қўйилиши ва рўйхатдан ўтказувчи органнинг муҳри билан муҳрланиши керак. Гаров хатининг алоҳида варақлари битимлар нарсаси бўлиши мумкин эмас.

Гаров хати мазмуни ипотека тўғрисидаги шартномага ёки мажбурияти ипоте-

ка билан таъминланган шартномага номувофиқ бўлган тақдирда, агар гаров хатини олувчи битим тузилаётган пайтда бундай номувофиқлик ҳақида билмаган ва билиши лозим ҳам бўлмаган бўлса, гаров хатининг мазмуни ҳақиқий деб ҳисобланади. Бу ҳолида гаров хатининг қонуний эгаси дастлабки ипотекага олувчи бўлган ҳолларга нисбатан татбиқ этилмайди.

Гаров хатининг қонуний эгаси ушбу модданинг олтинчи қисмида кўрсатилган номувофиқлик ўз эгалигидаги гаров хатини бекор қилиш ва шу билан бир вақтда янги гаров хати бериш орқали бартараф этилишини талаб қилишга, агар бу талаб гаров хатининг қонуний эгасига бундай номувофиқлик ҳақида маълум бўлганидан кейин дарҳол билдирилган бўлса, ҳақлидир.

Ушбу модданинг олтинчи қисмида кўрсатилган номувофиқлик ва уни бартараф этиш билан боғлиқ ҳолда вужудга келган зарарлар учун жавобгарлик гаров хатини берган рўйхатдан ўтказувчи орган зиммасида бўлади.

17-модда. Гаров хатининг шартларини ўзгартириш

Ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздор, ипотекага қўювчи ва гаров хатининг қонуний эгаси гаров хатининг илгари белгиланган шартларини келишувга кўра ўзгартиришлари мумкин. Бу ҳолда, шунингдек ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарз бошқа шахсга ўтказилаётганда келишувда гаров хатини бекор қилиш ва шу билан бир вақтда тегишли ўзгартиришлар ҳисобга олинган ҳолда тузилган янги гаров хатини бериш назарда тутилиши керак.

Гаров хатининг мазмунини ўзгартириш тўғрисидаги келишувни ариза берувчи давлат рўйхатидан ўтказишни сўраб рўйхатдан ўтказувчи органга мурожаат этган пайтдан эътиборан бир иш куни ичида амалга оширилиши керак. Бундай келишувни давлат рўйхатидан ўтказиш бепул амалга оширилади.

Гаров хати бекор қилинган ва шу билан бир вақтда янги гаров хати берилган тақдирда, ипотекага қўювчи рўйхатдан ўтказувчи органга бинолар (иншоотлар) гарови давлат реестрига ўзгартиришлар киритиш ҳақидаги ариза билан биргаликда янги гаров хатини беради, бу гаров хати ипотекага олувчига унинг қонуний эгалигида турган гаров хати ўрнига топширилади.

Бекор қилинган гаров хати рўйхатдан ўтказувчи орган архивида ипотека тўғрисидаги қайд ёзуви ўчирилгунигача қадар сақланади.

Гаров хатлари берилиши уларнинг эмиссияси ҳисобланмайди ва қимматли қоғозлар тўғрисидаги қонун ҳужжатларининг талабларига мувофиқ давлат рўйхатидан ўтказилмайди.

18-модда. Гаров хатига иловалар

Гаров хатига ипотека шартларини белгилайдиган ёки ипотекага олувчи гаров хати бўйича ўз ҳуқуқларини амалга ошириши учун зарур бўлган ҳужжатлар илова қилиниши мумкин.

Агар гаров хатига илова қилинадиган ҳужжатлар уларни идентификация қилиш учун етарли даражада гаров хатида аниқ кўрсатилмаган бўлса ва бундай ҳужжатлар унинг ажралмас қисми эканлиги назарда тутилмаган бўлса, улар гаров хати бўйича ҳуқуқлар гаров хатини сотиш, гаровга қўйиш натижасида ёки бошқача тарзда қайси шахсларга ўтган бўлса, ана шу шахслар учун мажбурий эмас.

19-модда. Гаров хатининг қонуний эгаларини рўйхатдан ўтказиш

Гаров хатининг қонуний эгаси фамилияси, исми, отасининг исми ва яшаш жойини, агар гаров хатининг қонуний эгаси юридик шахс бўлса, унинг номи ва

жойлашган ерини (почта манзилини) кўрсатган ҳолда, ўзининг ипотекага олувчи сифатида белгиланган тартибда рўйхатга олинишини рўйхатдан ўтказувчи органдан талаб қилишга ҳақлидир.

Гаров хатининг қонуний эгасидан у ипотекага олувчи сифатида белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказилганлиги тўғрисида лозим даражада тасдиқланган исботловчи ҳужжат илова қилинган ҳолда хабарнома олган, ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздор мазкур мажбурият бўйича оралиқ тўловларни ҳар сафар гаров хати ўзига кўрсатилишини талаб қилмасдан амалга ошириши шарт. Қарздорнинг мазкур гаров хати эгаси олдидаги бундай мажбурияти, гаров хати бўйича ўз ҳуқуқларидан гаров хатининг эгаси фойдасига воз кечилганлиги тўғрисида хабарнома олгач, вужудга келади.

Гаров хатининг қонуний эгаси тўғрисидаги қайд ёзуви, гаров хати тақдим этилган тақдирда, ариза берувчи рўйхатдан ўтказувчи органга мурожаат этган пайдан эътиборан бир иш куни ичида қуйидагилар:

гаров хати бўйича ҳуқуқни ушбу Қонуннинг 34-моддасига мувофиқ бошқа шахсга ўтказиш ҳамда гаров хатига белги қўйиш асосида, агар бундай ёзувни киритган шахс гаров хатининг қонуний эгаси ёки ипотекага олувчи бўлган бўлса, гаровга ўтказишга доир махсус ёзув унинг номига ёзилган, у гаров хатини ушбу Қонуннинг 35-моддаси бешинчи қисмида назарда тутилган тартибда сотган бўлса;

гаров хати бўйича ҳуқуқлар юридик шахс қайта ташкил этилганлиги натижасида ёки мерос тартибда бошқа шахсларга ўтказилганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар асосида;

гаров хати бўйича ҳуқуқлар ариза берувчига тегишли деб топилганлиги тўғрисидаги суд қарори асосида амалга оширилиши керак.

20-модда. Гаров хати бўйича ҳуқуқларни амалга ошириш ва ипотека билан таъминланган мажбуриятни бажариш

Гаров хатининг қонуний эгаси шартномада ёки қонун ҳужжатларида назарда тутилган ўз ҳуқуқларини амалга ошираётганда гаров хатини тегишли ҳуқуқ қайси шахсга нисбатан амалга оширилаётган бўлса, шу мажбуриятли шахсга (қарздорга ёки ипотекага қўювчига) унинг талабига биноан, агар гаров хати гаровга қўйилганда у нотариус депозитига топширилмаган ёки гаров хатини гаровга олувчига ўтказган ҳолда гаровга қўйилмаган бўлсагина, кўрсатиши шарт.

Ипотекага олувчи ипотека билан таъминланган мажбурият тўлиқ бажарилганидан кейин ипотекага қўювчига гаров хатини топшириши, мажбурият қисмларга бўлиб бажарилган ҳолларда эса, унинг қисман бажарилишини ипотекага қўювчи учун етарли ва гаров хатига келгусида эгалик қилиш эҳтимоли бўлганлар учун яққол кўриниб турадиган усулда ёки гаров хатида мажбуриятнинг қисман бажарилганлиги ҳақида ёзиб қўйиш орқали тасдиқлаши шарт.

Гаров хатининг ипотекага олувчида туриши ёхуд гаров хатида ипотека билан таъминланган мажбурият қисман бажарилганлиги ҳақида белги ёки бошқача тарздаги тасдиқнома йўқлиги, агар ўзгача ҳол исботланмаган бўлса, бу мажбурият ёки тегишинча унинг қисми бажарилмаганлигидан далолат беради.

Ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздор ўз қарзини тўлиқ ҳажмда ёки гаров хати бўйича ўз мажбуриятларини гаров хатининг қонуний эгасига ёки гаров хатининг қонуний эгаси томонидан шу гаров хати бўйича ҳуқуқларни амалга ошириш учун вакил қилинган шахсга қарзни узиш режасига мувофиқ бажарилиши лозим бўлган қисмини узади.

Гаров хати гаровида гаров хати нотариус депозитига топширилган тақдирда,

ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздор қарзни нотариус депозитига киритган ҳолда ўз мажбуриятини бажаради.

Гаров хати бўйича мажбуриятли шахс гаров хатини кўрсатувчига гаров хати бўйича унинг ҳуқуқлари амалга оширилишини рад этишга қуйидаги ҳолларда ҳақлидир, агар:

мазкур гаров хати бўйича ҳуқуқлардан ўзганинг фойдасига воз кечиш тўғрисидаги битимни ҳақиқий эмас деб топиш ҳақидаги ёки бу битимнинг ҳақиқий эмаслиги оқибатларининг қўлланилиши ҳақидаги даъво кўриб чиқиш учун суд томонидан қабул қилинган бўлса;

кўрсатилган гаров хати унинг қонуний эгаси томонидан йўқотилганлиги ва гаров хатининг дубликати берилганлиги сабабли ёхуд гаров хатини ёки унинг дубликатини бериш тартиби гаров хати бўйича мажбуриятли шахслар жавоб берамайдиган тарзда бузилганлиги сабабли ҳақиқий бўлмаса.

Агар ўзгача ҳол исботланмаган ёки ушбу Қонунда бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, гаров хатининг у бўйича мажбуриятли шахслардан исталган бирида ёки рўйхатдан ўтказувчи органда турганлиги ипотека билан таъминланган мажбурият бажарилганлигидан далолат беради. Гаров хати кимнинг эгаллигига ўтиб қолса, шу шахс гаров хатининг бошқа мажбуриятли шахсларини бу ҳақда дарҳол ёзма шаклда хабардор қилиши шарт.

Ушбу Қонунга мувофиқ гаров хати бекор қилинган ҳолларда, рўйхатдан ўтказувчи орган гаров хатини олиши билан дарҳол унинг юз тарафига «қарз узилган» деган муҳрни босиш орқали ёки гаров хатининг муомалада бўлиши имкониятига йўл қўйилмайдиган бошқача тарзда уни бекор қилади, гаров хатини йўқ қилиш бундан мустасно.

21-модда. Йўқолган гаров хати бўйича ҳуқуқларни тиклаш

Йўқолган гаров хати бўйича ҳуқуқларни тиклаш ипотекага қўювчи томонидан, агар у учинчи шахс (ашёвий кафил) бўлса, шунингдек ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздор томонидан ҳам қуйидагиларга асосан амалга оширилади:

агар ушбу Қонуннинг 19-моддасига мувофиқ бинолар (иншоотлар) гарови давлат реестрига киритилган маълумотлар бўйича йўқолган гаров хатига ёзиб қўйилган гаровга ўтказишга доир барча махсус ёзувларни аниқлаш мумкин бўлса, мазкур реестрда ипотекага олувчи сифатида кўрсатилган шахснинг улар номига ёзилган аризаси асосида;

юридик аҳамиятга эга бўлган фактларни аниқлаш тўғрисида суд чиқарган қарор асосида.

Ипотекага қўювчи, агар у учинчи шахс (ашёвий кафил) бўлса, шунингдек ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздор ҳам имкони борича қисқа муддатларда гаров хатининг дубликатини тузишлари ва уни рўйхатдан ўтказувчи органга топширишлари шарт.

Рўйхатдан ўтказувчи орган бир иш куни ичида гаров хатининг дубликатини расмийлаштириши шарт, унда «дубликат» деган белги бўлиши керак.

Гаров хатининг дубликати рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан, гаров хатини йўқотган шахсга топшириш орқали берилади.

Гаров хатининг дубликати йўқолган гаров хатига тўлиқ мувофиқ бўлиши керак.

Гаров хатининг дубликати йўқолган гаров хатига мувофиқ эмаслиги муносабати билан келиб чиққан зарарлар учун жавобгарлик рўйхатдан ўтказувчи орган

зиммасида бўлади. Агар гаров хати бўйича мажбуриятли шахслар кўрсатиб ўтилган номувофиқлик учун жавобгар бўлсалар, улар гаров хати дубликати қонуний эгасининг бу номувофиқлик муносабати билан шу гаров хати бўйича ўз ҳуқуқларини амалга оширишини рад этишга ҳақли эмас.

4-боб. Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулкнинг асралишини таъминлаш

22-модда. Ипотека нарсасига эгалик қилиш, ундан фойдаланиш ва уни асраш

Ипотекага қўювчи ипотека нарсасига эгалик қилишга ва ундан белгиланган мақсадга мувофиқ фойдаланишга ҳақли.

Ипотекага қўювчи ипотека нарсасидан маҳсулот, ҳосил ва даромад олишга ҳақли. Агар ипотека тўғрисидаги шартномада бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, ипотекага олувчи ана шу маҳсулот, ҳосил ва даромадга бўлган ҳуқуқларга эга бўлмайди.

Агар ипотека тўғрисидаги шартномада ёки қонунда бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, ипотекага қўювчи ипотека нарсасини лозим даражада асраш учун, шу жумладан уни ўз вақтида жорий таъмирлашни ўтказиш, ундан оқилона фойдаланиш ҳамда уни бошқа шахсларнинг қонунга хилоф тажовузлари ва талабларидан ҳимоя қилиш учун ўз ҳисобидан барча зарур чораларни кўриши шарт.

Ипотекага қўювчи ипотека нарсасининг йўқ бўлиб кетиши, шикастланиши, бузилиши ёки ҳолати ёмонлашувига олиб келувчи ҳар қандай хавф-хатар, шунингдек ипотекага олувчининг ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича ҳуқуқларига салбий таъсир кўрсатиши мумкин бўлган ҳар қандай ҳолат тўғрисида ипотекага олувчини ўз вақтида ёзма шаклда хабардор этиши керак.

Ипотекага олувчи ипотека тўғрисидаги шартнома амал қиладиган муддат давомида ипотека нарсасининг мавжудлигини, ҳолатини, уни асраш ва ундан фойдаланиш шароитларини текшириш ҳуқуқига эга. Ипотекага олувчи томонидан бундай текширув ўтказилиши ипотека нарсасидан белгиланган мақсадга мувофиқ фойдаланишни тўхтатиб қўймаслиги ёки ипотекага қўювчининг ёхуд ипотека нарсаси вақтинча фойдаланишида турган бошқа шахсларнинг ҳуқуқларини ўзгача тарзда бузмаслиги керак.

23-модда. Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулкнинг асралишини лозим даражада таъминлаганлик оқибатлари

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулкдан фойдаланиш ва уни сақлаш қоидалари, шунингдек мазкур мол-мулкни асраш мажбуриятлари ипотекага қўювчи томонидан қўпол равишда бузилган ҳамда бундай қоидабузарлик гаровга қўйилган мол-мулкнинг йўқолиши ёки шикастланиши хавфини келтириб чиқарган тақдирда, шунингдек гаровга қўйилган мол-мулкни суғурта қилиш бўйича мажбуриятлар бузилган ёхуд ипотекага олувчига гаровга қўйилган мол-мулкни текшириши асоссиз равишда рад этилган тақдирда, ипотекага олувчи ипотека билан таъминланган мажбуриятнинг муддатидан олдин бажарилишини талаб қилишга ҳақли. Агар бундай талабни қаноатлантириш рад этилса, ипотекага олувчи ундирувни қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулкка қаратишга ҳақли.

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулкнинг тасодифан нобуд бўлиши ёки тасодифан шикастланиши хавфи, агар бундай шартномада

бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, ипотекага қўювчининг зиммасида бўлади.

Агар ипотекага олувчи жавобгар бўлмаган ҳолатларга кўра гаровдаги мол-мулк йўқолган ёки мажбуриятни ипотека билан таъминлаш жиддий тарзда ёмонлашган даражада шикастланган бўлса, ипотекага олувчи ипотека билан таъминланган мажбуриятнинг муддатидан олдин бажарилишини, шу жумладан ушбу Қонуннинг 24-моддасига мувофиқ суғурта товони ҳисобидан бажарилишини талаб қилишга ҳақли.

Агар ипотекага олувчи билан ипотекага қўювчи ўртасида нобуд бўлган ёки шикастланган гаровга қўйилган мол-мулкни тиклаш ёхуд алмаштириш тўғрисида келишув тузилган ва ипотекага қўювчи бу келишув шартларини лозим даражада бажараётган бўлса, ипотекага олувчи ипотека билан таъминланган мажбуриятнинг муддатидан олдин бажарилишига доир ҳуқуқларни амалга ошира олмайди.

24-модда. Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулкни суғурта қилиш

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулк, агар ипотека тўғрисидаги шартномада бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, йўқолиш ва шикастланиш хавфидан суғурта қилиниши керак. Ипотека тўғрисидаги шартномада гаровга қўйилган мол-мулкни суғурта қилиш ҳақида бошқача шартлар бўлмаган тақдирда, ипотекага қўювчи бу мол-мулкни йўқолиш ва шикастланиш хавфидан унинг тўлиқ қиймати бўйича, агар мол-мулкнинг тўлиқ қиймати ипотека билан таъминланган мажбурият миқдоридан ортиқ бўлса, шу мажбурият суммасидан кам бўлган суммага ўз ҳисобидан суғурта қилиши шарт.

Ипотекага олувчи ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича ўз талабини, гаровга қўйилган мол-мулк кимнинг фойдасига суғурта қилинганлигидан қатъи назар, бевосита гаровдаги мол-мулк йўқолганлиги ёки шикастланганлиги учун тўланадиган суғурта товони ҳисобидан қаноатлантириш ҳуқуқига эга. Бу талаб ипотекага қўювчининг бошқа кредиторлари талабларидан ҳамда суғурта қайси шахслар фойдасига амалга оширилган бўлса, шу шахслар талабларидан олдин имтиёзли тарзда қаноатлантирилиши керак, қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Агар гаровга қўйилган мол-мулк ипотекага олувчининг ўзи жавобгар бўлган сабабларга кўра йўқолган ёки шикастланган бўлса, ипотекага олувчи ўз талабини суғурта товони ҳисобидан қаноатлантириш ҳуқуқидан маҳрум бўлади.

Ипотекага қўювчи уй ёки квартира ипотекаси тўғрисидаги шартнома бўйича кредит қайтариллишига доир мажбурият бажарилмаганлиги ёки лозим даражада бажарилмаганлиги учун кредитор олдидаги ўз жавобгарлиги хавфини суғурталашга ҳақли.

25-модда. Гаровга қўйилган мол-мулкка бўлган ҳуқуқлар бошқа шахсга ўтказилганида ипотеканинг сақланиб қолиши

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулк тасарруфдан чиқарилиши натижасида ёки универсал ҳуқуқий ворислик тартибида, шу жумладан юридик шахс қайта ташкил этилиши натижасида бу мол-мулкни олган шахс ипотекага қўювчининг ўрнини эгаллайди ва унинг ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича барча мажбуриятларини, шу жумладан дастлабки ипотекага қўювчи томонидан лозим даражада бажарилмаган мажбуриятларни ҳам ўз зиммасига олади. Янги ипотекага қўювчи фақат ипотекага олувчи билан келишувга кўра, ушбу мажбуриятларнинг бирон-биридан озод қилиниши мумкин.

Агар ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулк ушбу

модданинг биринчи қисмида кўрсатилган асосларга кўра бир неча шахсга ўтган бўлса, дастлабки ипотекага қўювчи ҳуқуқий ворисларининг ҳар бири ипотека билан таъминланган мажбуриятни бажармаганликнинг ипотека муносабатларидан келиб чиқадиган оқибатларини гаровга қўйилган мол-мулкнинг ўзига ўтган қисмига мутаносиб равишда ўз зиммасига олади. Агар ипотека нарсаси бўлинмас бўлса ёки бошқа асосларга кўра ипотекага қўювчи ҳуқуқий ворисларининг умумий мулки бўлиб қолса, ҳуқуқий ворислар солидар ипотекага қўювчиларга айланадилар.

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича мол-мулк гарови, бу мол-мулк бошқа шахсларга ўтказилаётганида бундай ўтказиш учун белгиланган бирон-бир қоида бузилган-бузилмаганлигидан қатъи назар, ўз қучини сақлаб қолади.

26-модда. Гаровга қўйилган мол-мулкни тасарруфдан чиқариш тўғрисидаги қоидаларни бузиш оқибатлари

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулк, агар ипотека тўғрисидаги шартномада бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, ипотекага қўювчи томонидан сотиш, ҳадя этиш, айирбошлаш орқали ёки ўзгача усулда фақат ипотекага олувчининг розилиги билан тасарруфдан чиқарилиши мумкин.

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулк ипотекага олувчининг розилигисиз тасарруфдан чиқарилган тақдирда, агар ипотека тўғрисидаги шартномада бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса ёки агар ипотекага қўювчининг бундай ҳуқуқи гаров хатида назарда тутилмаган бўлса, ипотекага олувчи ўз танловига кўра:

гаровга қўйилган мол-мулкнинг тасарруфдан чиқарилиши тўғрисидаги битимни ҳақиқий эмас деб топишни;

ипотека билан таъминланган мажбуриятнинг муддатидан олдин бажарилишини ва кимга тегишлилигидан қатъи назар, ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратишни талаб қилишга ҳақлидир. Бу ҳолда, агар ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулкни олувчи уни олаётган пайтда мол-мулк ушбу модданинг биринчи қисми талаблари бузилган ҳолда тасарруфдан чиқарилаётганлигини билганлиги ёки билиши лозим ҳам бўлганлиги исботланса, бундай олувчи ипотека билан таъминланган мажбурият бажарилмаганлиги учун шу мажбурият бўйича мазкур мол-мулк қиймати доирасида қарздор билан солидар жавобгар бўлади. Агар гаровга қўйилган мол-мулк кўрсатилган талаблар ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздор бўлмаган ипотекага қўювчи томонидан бузилган ҳолда тасарруфдан чиқарилган бўлса, мол-мулкни олувчи ҳам, дастлабки ипотекага қўювчи ҳам бу қарздор билан солидар жавобгар бўладилар.

Ипотекага қўювчи гаровга қўйилган мол-мулкни васият қилишга ҳақли. Ипотека тўғрисидаги шартнома ёки бошқа битимнинг ипотекага қўювчининг бу ҳуқуқини чеклайдиган шартлари ўз-ўзидан ҳақиқий бўлмайди.

27-модда. Гаровга қўйилган мол-мулкка бошқа шахсларнинг ҳуқуқларини юклаш

Ипотекага қўювчи гаровга қўйилган мол-мулкни ипотекага олувчининг розилигисиз, агар ипотека тўғрисидаги шартномада ёки қонунда бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, ижарага беришга, вақтинча текин фойдаланиш учун беришга ва бошқа шахс билан келишувга кўра, унга бу мол-мулкдан чекланган ҳолда фойдаланиш ҳуқуқини беришга (сервитутга) ҳақли бўлиб, бунда:

мол-мулк фойдаланишга берилаётган муддат ипотека билан таъминланган мажбурият муддатидан ошмаслиги;

мол-мулк қандай мақсадларда фойдаланишга мўлжалланган бўлса, шунга мос келадиган мақсадларда фойдаланишга берилиши шартларига риоя этилиши керак.

Ипотекага олувчи ипотека тўғрисидаги шартномада ёки қонунда назарда тутилган асосларга кўра ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратган тақдирда, ипотека тўғрисидаги шартнома тузилганидан кейин ипотекага қўювчи томонидан ипотекага олувчининг розилигисиз учинчи шахсларга берилган барча ижара ҳуқуқлари ҳамда бу мол-мулкдан фойдаланишга доир бошқа ҳуқуқлар ундирувни мол-мулкка қаратиш тўғрисидаги суднинг қарори қонуний кучга кирган пайтдан эътиборан тугатилади, агар ипотекага олувчининг талаблари судга мурожаат қилинмасдан қаноатлантирилаётган бўлса, ипотекага қўювчи билан ипотекага олувчи ўртасидаги ундирувни мол-мулкка қаратиш тўғрисидаги келишув нотариал тартибда тасдиқланган пайтдан эътиборан ёхуд ипотека тўғрисидаги шартномада белгиланган шартлар асосида тугатилади.

Ипотекага қўювчи гаровга қўйилган мол-мулкни учинчи шахслар фойдаланишига ипотека билан таъминланган мажбурият муддатидан ортиқ муддатга ёки мол-мулк қандай мақсадларда фойдаланишга мўлжалланган бўлса, шунга мос келмайдиган мақсадларда фақат ипотекага олувчининг розилиги билан бериши мумкин.

Гаровга қўйилган мол-мулкнинг ипотекага қўювчи томонидан бошқа шахсга фойдаланиш учун берилиши, агар шартномада бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, ипотекага қўювчини ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича мажбуриятларни бажаришдан озод этмайди.

28-модда. Гаровга қўйилган мол-мулкнинг мажбурий равишда олиб қўйилиши оқибатлари

Агар ипотекага қўювчининг ипотека нарсаси бўлган мол-мулкка бўлган мулк ҳуқуқи мол-мулкнинг давлат эҳтиёжлари учун олиб қўйилиши (ҳақини тўлаб олиниши), реквизиция ёки национализация қилиниши оқибаотида қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда тугатилса ва ипотекага қўювчига бошқа мол-мулк берилса ёки тегишли ҳақ тўланса, ўрнига-ўрин берилган мол-мулкка нисбатан ипотека жорий қилинади ёхуд ипотекага олувчи ўз талабларини ипотекага қўювчига тегиши керак бўлган ҳақ суммасидан имтиёзли қаноатлантириш ҳуқуқига эга бўлади.

Ипотекага олувчи ипотека билан таъминланган мажбуриятнинг муддатидан олдин бажарилишини ҳамда ундирувни ипотекага қўювчига олиб қўйилган мол-мулк ўрнига берилган мол-мулкка қаратишни талаб қилишга ҳақли.

Ипотека нарсаси бўлган мол-мулк амалда бу мол-мулкнинг мулкдори бошқа шахс эканлигига асосан (виндикация) ипотекага қўювчидан қонунда белгиланган тартибда олиб қўйилган ҳолларда ана шу мол-мулкка нисбатан ипотека тугатилади. Ипотекага олувчи ипотека билан таъминланган мажбуриятнинг муддатидан олдин бажарилишини суднинг тегишли қарори қонуний кучга кирганидан кейин талаб қилишга ҳақли.

5-боб. Навбатдаги ипотека

29-модда. Навбатдаги ипотекага йўл қўйиладиган шартлар

Бир мажбурият бажарилишини таъминлаш учун ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулк (олдинги ипотека) ўша ёки ўзга қарздорнинг бошқа мажбурияти бажарилишини таъминлаш учун ўша ипотекага олувчининг ўзига ёхуд бошқа ипотекага олувчига гаровга берилиши мумкин (навбатдаги ипотека).

Ипотекага олувчилар навбати ипотека бинолар (иншоотлар) гарови давлат

реестрида рўйхатдан ўтказилган сана ва вақтга биноан, рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан белгиланади.

Навбатдаги ипотекага, агар у ўша мол-мулк ипотекаси ҳақидаги, амал қилиши ипотека тўғрисидаги навбатдаги шартнома тузилаётган пайтда тугамаган олдинги шартномаларда тақиқланмаган бўлса, йўл қўйилади.

Агар ипотека тўғрисидаги олдинги шартномада ипотека тўғрисида навбатдаги шартномани тузиш мумкин бўлган шартлар назарда тутилган бўлса, бундай шартнома ана шу шартларга риоя этилган ҳолда тузилиши керак.

Ипотека тўғрисидаги олдинги шартномада белгиланган тақиққа қарамай тузилган ипотека тўғрисидаги навбатдаги шартнома шу шартнома бўйича ипотекага олувчи бундай тақиқни билмаганлигидан қатъи назар, олдинги шартнома бўйича ипотекага олувчининг даъвосига биноан суд томонидан ҳақиқий эмас деб топилиши мумкин.

Агар навбатдаги ипотека тақиқланмаган, лекин ипотека тўғрисидаги навбатдаги шартнома олдинги шартномада унинг учун назарда тутилган шартлар бузилган ҳолда тузилган бўлса, ипотекага олувчининг навбатдаги шартнома бўйича талаблари ипотека тўғрисидаги олдинги шартнома шартларига мувофиқ уларни қандай даражада қаноатлантириш мумкин бўлса, шундай даражада қаноатлантирилади.

Агар ипотека тўғрисидаги олдинги ва навбатдаги шартномаларда тарафлар айна ўша шахсларнинг ўзи бўлса, ушбу модда учинчи ва тўртинчи қисмларининг қоидалари қўлланилмайди.

Гаров хатини тузиш ва беришни назарда тутувчи ипотека тўғрисидаги навбатдаги шартномани тузишга йўл қўйилмайди.

30-модда. Ипотекага олувчиларни олдинги ва навбатдаги ипотекалар тўғрисида огоҳлантириш. Ипотека тўғрисидаги олдинги шартномани ўзгартириш

Ипотекага қўювчи ҳар бир навбатдаги ипотекага олувчига у билан ипотека тўғрисидаги навбатдаги шартнома тузилгунига қадар мазкур мол-мулкнинг бунгача амал қилиб турган барча ипотекалари тўғрисидаги маълумотларни маълум қилиши шарт.

Ипотекага қўювчи ипотека тўғрисидаги навбатдаги шартнома тузилганидан кейин дарҳол бу ҳақда олдинги ипотекалар бўйича ипотекага олувчиларни ёзма шаклда хабардор қилиши ва уларнинг талабига асосан уларга навбатдаги ипотека ҳақидаги маълумотларни маълум қилиши шарт.

Ипотека тўғрисидаги навбатдаги шартнома тузилганидан кейин олдинги шартномани ўзгартиришга, агар ипотека тўғрисидаги олдинги шартномада бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, фақат навбатдаги шартнома бўйича ипотекага олувчининг розилиги билан йўл қўйилади.

Агар ипотека тўғрисидаги олдинги ва навбатдаги шартномаларда тарафлар айна ўша шахсларнинг ўзи бўлса, ушбу модданинг қоидалари қўлланилмайди.

31-модда. Навбатдаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш

Навбатдаги ипотекани давлат рўйхатидан ўтказиш ушбу Қонунда белгиланган қоидаларга риоя этилган ҳолда амалга оширилади.

Ипотека тўғрисидаги навбатдаги шартномада айна ўша мол-мулкнинг олдинги ипотекалари тўғрисидаги барча қайд ёзувлари ҳақида белги қўйилади.

Навбатдаги ипотека тўғрисидаги белги айна ўша мол-мулкнинг барча олдинги ипотекалари ҳақидаги қайд ёзувларига киритилади.

32-модда. Олдинги ва навбатдаги ипотекалар бўйича ипотекага олувчиларнинг талабларини қаноатлантириш

Ипотека тўғрисидаги навбатдаги шартнома бўйича ипотекага олувчининг талаблари ипотека тўғрисидаги олдинги шартномалар бўйича ипотекага олувчиларнинг талаблари қаноатлантирилганидан кейин, гаровга қўйилган мол-мулк қийматидан қаноатлантирилади.

Ундирув гаровга қўйилган мол-мулкка навбатдаги ипотека билан таъминланган талаблар бўйича қаратилган тақдирда, бир вақтнинг ўзида олдинги ипотека билан таъминланган, ундирувга тақдим этиш муддати ҳали келмаган талаблар бўйича ҳам ипотека билан таъминланган мажбуриятни муддатидан олдин бажариш талаб қилиниши ва ундирув мазкур мол-мулкка қаратилиши мумкин. Агар ипотека тўғрисидаги олдинги шартнома бўйича ипотекага олувчи бу ҳуқуқдан фойдаланмаган бўлса, навбатдаги ипотека билан таъминланган талаблар бўйича ундирув қаратилган мол-мулк олдинги ипотекага доир ҳуқуқ ва мажбуриятлар билан бирга уни олувчига ўтади.

Олдинги ипотека билан таъминланган талаблар бўйича ундирув гаровга қўйилган мол-мулкка қаратилган тақдирда, бир вақтнинг ўзида ундирувга тақдим этиш муддати ҳали келмаган, навбатдаги ипотека билан таъминланган талаблар бўйича ҳам бу мол-мулкка ундирув қаратилишига йўл қўйилади. Агар олдинги ипотека билан таъминланган талаблар қаноатлантирилиши учун ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкнинг бир қисмига қаратиш етарли бўлса, навбатдаги ипотека билан таъминланган талаблар муддатидан олдин қаноатлантирилмайди.

Ундирувга ўз талабларини тақдим этиш ниятида бўлган ипотекага олувчи бу ҳақда ўша мол-мулкнинг ипотекаси тўғрисидаги бошқа шартнома бўйича ипотекага олувчини олдинги ва навбатдаги ипотекалар бўйича талаблар гаров билан таъминланган мол-мулкка ундирув қаратилгунига қадар ёзма шаклда хабардор қилиши шарт.

Агар олдинги ва навбатдаги ипотекалар бўйича ипотекага олувчи айнан ўша шахснинг ўзи бўлса, ушбу моддадаги қоидалар қўлланилмайди. Бу ҳолда ипотекаларнинг ҳар бири билан таъминланган талаблар, агар шартномада ёки қонунда бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, тегишли мажбуриятларни бажариш муддатларига мувофиқ навбати билан қаноатлантирилади.

6-боб. Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича ҳуқуқлардан бошқа шахс фойдасига воз кечиш. Гаров хатини бошқа шахсга ўтказиш ва гаровга қўйиш**33-модда. Ипотека тўғрисидаги шартнома ёки ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича ҳуқуқлардан бошқа шахс фойдасига воз кечиш**

Ипотека билан таъминланган мажбурият асосида кредиторга тегишли бўлган ҳуқуқ (талаб) шу кредиторнинг ўзи томонидан битим бўйича бошқа шахсга ўтказилиши (талабдан бошқа шахс фойдасига воз кечиш) ёки қонун асосида бошқа шахсга ўтказилиши мумкин.

Агар ипотека тўғрисидаги шартномада бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, ипотекага олувчи мазкур шартнома бўйича ўз ҳуқуқларини бошқа шахсга қарздорнинг розилигини талаб қилмасдан ўтказишга ҳақли. Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича бошқа шахс фойдасига ўз ҳуқуқларидан воз кечилганда, ипотека билан таъминланган асосий мажбурият бўйича қарздордан талаб қилиш ҳуқуқи ҳам ўша шахсга ўтади.

Агар қарздор кредиторнинг ҳуқуқлари бошқа шахсга ўтганлиги тўғрисида ёзма равишда хабардор қилинган бўлмаса, янги кредитор шу туфайли келиб чиққан ўзи учун ноқулай оқибатлар хавфини ўз зиммасига олади. Мазкур ҳолда мажбуриятнинг дастлабки кредиторга нисбатан бажарилиши тегишли кредиторга нисбатан бажариш деб эътироф этилади.

Агар шартномада ёки қонунда бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, дастлабки кредиторнинг ҳуқуқи шу ҳуқуқ янги кредиторга ўтган пайтдаги мавжуд ҳажмда ва шартларда ўтади. Хусусан, мажбуриятлар бажарилишини таъминловчи ҳуқуқлар, шунингдек талаб билан боғлиқ бошқа ҳуқуқлар, шу жумладан тўланмаган фоизларга бўлган ҳуқуқ янги кредиторга ўтади.

34-модда. Гаров хати бўйича ҳуқуқларни бошқа шахсга ўтказиш

Гаров хати бўйича ҳуқуқларни бошқа шахсга ўтказиш оддий ёзма шаклда битим тузиш орқали амалга оширилади.

Гаров хати бўйича ҳуқуқларнинг бошқа шахсга ўтказилиши талаблардан бошқа шахс фойдасига воз кечиш (цессия) оқибатларини келтириб чиқаради.

Гаров хати бўйича ҳуқуқлар бошқа шахсга ўтказилаётганда ҳуқуқни ўтказаяётган шахс унинг янги эгаси тўғрисида гаров хатига белги қўяди. Белгида гаров хати бўйича ҳуқуқлар ўтказилган шахснинг фамилияси, исми, отасининг исми (номи) ҳамда бундай ўтказиш асоси аниқ ва тўлиқ кўрсатилиши керак.

Гаров хатининг янги эгаси ҳақидаги белги гаров хатида кўрсатилган ипотекага олувчи томонидан, агар бу биринчи ёзув бўлмаса, олдинги белгида кўрсатилган гаров хатининг эгаси томонидан имзоланиши керак.

Гаров хати бўйича ҳуқуқларнинг бошқа шахсга ўтказилиши бу ҳужжат билан тасдиқланадиган барча ҳуқуқлар ҳам шунга кўра ўша шахсга ўтказилишини англади.

Дастлабки ипотекага олувчининг ва гаров хати олдинги эгаларининг ҳуқуқларидан қатъи назар, гаров хати билан тасдиқланган барча ҳуқуқлар, шу жумладан ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича ипотекага олувчининг ҳуқуқлари ва кредиторнинг ҳуқуқлари гаров хатининг қонуний эгасига тегишли бўлади.

Агар ушбу моддада кўрсатилган битимда бошқача шартлашилмаган бўлса, гаров хати бўйича ҳуқуқлар бошқа шахсга ипотека билан таъминланган мажбурият (асосий мажбурият) қисман бажарилган ҳолда ўтказилаётганда гаров хати бўйича ҳуқуқлар бошқа шахсга ўтказилган пайтга қадар бажарилиши керак бўлган мажбуриятлар бажарилган деб ҳисобланади.

Гаров хатининг эгаси, агар унинг гаров хатига бўлган ҳуқуқлари гаров хати бўйича ҳуқуқларни бошқа шахсга ўтказиш юзасидан тузилган битимга ҳамда гаров хатига унинг олдинги эгаси киритган охириги белгига асосланса, у гаров хатининг қонуний эгаси деб ҳисобланади. Агар гаров хати гаровга ўтказишга доир махсус ёзувларни киритган бирон-бир шахснинг эгалигидан ўғирланиши натижасида ёки бу шахснинг хоҳиш-иродасидан ташқари бошқача тарзда чиқиб кетган, гаров хатининг эгаси унга эга бўлаётганда буни билганлиги ёки билиши лозим ҳам бўлганлиги исботланган бўлса, у гаров хатининг қонуний эгаси деб ҳисобланмайди.

Гаров хатидаги унинг бошқа шахсларга навбатдаги ўтказилишини тақиқлайдиган ёзувлар ўз-ўзидан ҳақиқий бўлмайди.

Агар учинчи шахс (ашёвий кафил) ипотека билан таъминланган мажбуриятни қарздор учун тўлиқ бажарган бўлса, у гаров хати бўйича ҳуқуқлар ўзига ўтказилишини талаб қилишга ҳақли. Бу ҳолда кредиторнинг мажбурият бўйича ҳуқуқлари қонунга мувофиқ учинчи шахсга (ашёвий кафилга) ўтади. Ипотекага олувчи бу

ҳуқуқларни ўтказишни рад этган тақдирда, учинчи шахс (ашёвий кафил) бу ҳуқуқлар ўзига ўтказилишини суд тартибда талаб қилиши мумкин.

35-модда. Гаров хатини гаровга қўйиш

Гаров хати уни бошқа шахсга (гаров хатини гаровга олувчига) ўтказиш орқали кредит шартномаси бўйича мажбуриятни ёки шу шахс билан гаров хатида дастлаб кўрсатилган ипотекага олувчи ёхуд унинг ўзга қонуний эгаси ўртасида вужудга келган бошқа мажбуриятни бажарилишини таъминлаш учун гаров хатининг гарови тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилиши мумкин.

Гаров хатининг гарови билан таъминланган мажбурият бажарилмаган тақдирда, ипотекага олувчи гаров хатини гаровга олувчининг талабига биноан гаров хати бўйича ўз ҳуқуқларини ушбу Қонуннинг 34-моддасида назарда тутилган тартиб ва шартлар асосида унга ўтказиши шарт. Бу ҳуқуқларни ўтказиш рад этилган тақдирда, гаров хатини гаровга олувчи ана шу ҳуқуқлар ўзига ўтказилишини суд тартибда талаб қилиши мумкин.

Гаров хати бўйича ҳуқуқлар ўзига берилган ёки суд томонидан ўзига ўтказилган гаров хатини гаровга олувчи ундирувни гаров хатининг шартларига мувофиқ ипотека нарчасига қаратишга ҳақлидир.

Ипотека нарчасини реализация қилиш натижасида тушган суммалар ипотекага олувчининг гаров хатини гаровга олувчидан қарзини узишга қаратилади, қолган сумма эса кредит шартномаси ёки гаров хати ипотекаси билан таъминланган бошқа мажбурият бўйича ипотекага олувчига тегишли қарзни узиш учун ушбу Қонуннинг 50-моддасига мувофиқ гаровга қўювчининг ўзга кредиторларига ва гаровга қўювчининг ўзига берилади.

Гаров хатининг қонуний эгаси гаров хатини гаровга олувчига муайян муддат ўтганидан кейин гаров хатини сотиб, тушган пулдан унинг гарови билан таъминланган мажбурият суммасини ушлаб қолиш ҳуқуқини берувчи гаровга ўтказишга доир махсус ёзувни гаров хатига ёзиб қўйиши мумкин.

Гаров хати гарови белгиланган тартибда рўйхатдан ўтказувчи орган томонидан рўйхатга олиниши керак.

7-боб. Ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш

36-модда. Ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш асослари

Ипотекага олувчи ипотека билан таъминланган мажбуриятнинг бажарилмаганлиги ёки лозим даражада бажарилмаганлиги, хусусан, қарз суммаси тўланмаганлиги ёхуд ўз вақтида, тўлиқ ёки қисман тўланмаганлиги натижасида вужудга келган, ушбу Қонуннинг 7-моддасида назарда тутилган талабларни ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулк ҳисобидан қаноатлантириш учун ундирувни, агар шартномада бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, шу мол-мулкка қаратишга ҳақли.

Агар ипотека тўғрисидаги шартномада бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, даврий тўловлар билан бажариладиган мажбуриятни таъминлаш учун ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратишга, бу тўловларни тўлаш муддатлари мунтазам равишда, яъни ўн икки ой давомида уч мартадан ортиқ бузилган тақдирда, йўл қўйилади.

Ушбу Қонуннинг 23, 26 ва 28-моддаларида назарда тутилган ҳолларда, ипотекага олувчи ипотека билан таъминланган мажбурият муддатидан олдин бажарили-

шини талаб қилишга, бу талаб бажарилмаган тақдирда эса, ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратишга ҳақли.

Агар ипотекага қўювчи ўз мажбуриятларини бажарилган деб ҳисобласа ҳамда ўз ҳуқуқ ва қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишини сўраб судга мурожаат этган бўлса, ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш тўхтатиб турилади.

37-модда. Ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш усуллари

Ипотекага олувчи ундирувни ипотека нарчасига қаратиш учун асослар вужудга келганидан кейин ўз талабларини суд тартибида, шунингдек суддан ташқари тартибда, агар бу ипотека тўғрисидаги шартномада назарда тутилган бўлса, ёхуд ипотекага қўювчининг ипотекага олувчи билан тузилган ва нотариал тартибда тасдиқланган келишуви асосида қаноатлантиришга ҳақли.

Ипотекага олувчининг қарздор томонидан асосий мажбуриятнинг бажарилишига доир ҳар қандай навбатдаги талаб суддан ташқари тартибга солиш тугалланганидан кейин ҳақиқий эмас.

Ипотекага олувчининг талабларини қаноатлантиришга қўйидаги ҳолларда фақат суд тартибида йўл қўйилади, агар:

мол-мулк ипотекаси учун бошқа шахс ёки органнинг розилиги ёхуд рухсати талаб қилинса;

ипотека нарчаси тарихий, бадий ёки ўзга маданий қимматга эга мол-мулк бўлса;

ипотекага қўювчи йўқолган бўлса ва унинг турган жойини аниқлаш мумкин бўлмаса.

38-модда. Ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка суд тартибида қаратиш

Ипотекага олувчининг талаблари бўйича ундирув ипотека тўғрисидаги шартномага кўра гаровга қўйилган мол-мулкка суднинг қарори асосида қаратилади, ушбу Қонунга мувофиқ бундай талаблар судга мурожаат қилмасдан қаноатлантирилишига йўл қўйиладиган ҳоллар бундан мустасно.

Агар ипотека билан таъминланган мажбуриятнинг қарздор томонидан йўл қўйилган бузилиши жиддий тусда бўлмаса ва ипотекага олувчи талабларининг миқдори гаровга қўйилган мол-мулкнинг қийматига шу сабабли яққол номуаносиб бўлса, ундирувни ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш рад этилиши мумкин, ушбу Қонуннинг 36-моддаси иккинчи қисмида назарда тутилган ҳол бундан мустасно.

39-модда. Ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш тўғрисидаги ишни кўриб чиқишда суд томонидан ҳал қилинадиган масалалар

Суднинг ундирувни ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш ҳақидаги қарорида қўйидагилар кўрсатилиши керак:

гаровга қўйилган мол-мулк қийматидан ипотекага олувчига тўланиши лозим бўлган суммалар, мол-мулкни қўриқлаш ва реализация қилишнинг уни реализация қилиш тугалланганидан кейин аниқланадиган харажатлари суммаси бундан мустасно. Фоизларда ҳисоблаб чиқариладиган суммалар учун фоизлар қўшиладиган сумма, фоизлар миқдори ва улар қўшилиши лозим бўлган давр;

қийматидан ипотекага олувчининг талаблари қаноатлантириладиган ипотека нарчаси бўлган мол-мулк;

ундирув қаратиладиган гаровга қўйилган мол-мулкни реализация қилиш усули;

гаровга қўйилган мол-мулкнинг реализация қилишдаги бошланғич сотув нархи. Гаровга қўйилган мол-мулкнинг кимошди савдосидаги бошланғич сотув нархи ипотекага қўювчи ва ипотекага олувчи ўртасидаги келишув асосида, улар ўртасида низо бўлган тақдирда эса, суд томонидан белгиланади;

агар зарур бўлса, мол-мулк реализация қилингунига қадар унинг асралишини таъминлаш чоралари.

8-боб. Гаровга қўйилган мол-мулкни реализация қилиш

40-модда. Гаровга қўйилган мол-мулкни реализация қилиш усуллари

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган, ушбу Қонунга мувофиқ суднинг қарорига биноан ундирув қаратилган мол-мулк кимошди савдосида сотиш орқали реализация қилинади, ушбу Қонунда назарда тутилган ҳоллар бундан мустасно.

Суд ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш тўғрисида қарор қабул қилар экан, ипотекага қўювчи ва ипотекага олувчининг розилиги билан гаровга қўйилган мол-мулк аукционда сотиш орқали реализация қилиниши кераклигини белгилаб қўйиши мумкин. Гаровга қўйилган мол-мулкни реализация қилишнинг айна шундай усули ипотекага қўювчи ва ипотекага олувчи томонидан ипотека тўғрисидаги шартномада ёки ушбу Қонун 37-моддасининг биринчи қисмига мувофиқ тузилган, нотариал тартибда тасдиқланган келишувда назарда тутилиши мумкин. Гаровга қўйилган мол-мулкни ушбу Қонун 37-моддасининг учинчи қисмида назарда тутилган ҳолларда аукционда сотиш орқали реализация қилишга йўл қўйилмайди.

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган мол-мулкни аукционда сотиш тартиби Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексига ва ушбу Қонунга, агар уларда бошқача қоида назарда тутилмаган бўлса, ипотека тўғрисидаги шартнома ёки ипотекага қўювчининг ипотекага олувчи билан тузилган нотариал тартибда тасдиқланган келишувга мувофиқ белгиланади.

41-модда. Кимошди савдосини ўтказиш тартиби

Гаровга қўйилган мол-мулкни сотиш бўйича кимошди савдоси ихтисослаштирилган ташкилотлар томонидан ташкил этилади ва ўтказилади. Суд ижрочисининг буюртмаси ёки кимошди савдоси ташкилотчиси сифатида иш юритадиган тегишли ихтисослаштирилган ташкилот билан тузган шартномаси кимошди савдосини ўтказиш учун асос бўлади.

Гаровга қўйилган мол-мулкни сотиш бўйича кимошди савдоси шу мол-мулк турган жойда ўтказилади.

Кимошди савдоси ташкилотчиси кимошди савдоси ўтказилишидан камида ўттиз кун олдин Ўзбекистон Республикасининг ҳудудида тарқатиладиган камида иккита даврий босма нашрда кимошди савдоси тўғрисидаги эълонни чоп этади.

Кимошди савдоси тўғрисидаги эълонда қўйидаги маълумотлар кўрсатилиши керак:

кимошди савдосига қўйиладиган ипотека нарсасининг номи, унинг турган жойи ва уни идентификация қилиш учун етарли тавсифи, унинг баҳоси;

кимошди савдоси иштирокчисининг закат суммаси, уни тўлаш муддати ва тартиби;

харид нархини тўлаш тартиби ва муддатлари;
кимошди савдоси ўтказиладиган жой ва вақт;
кимошди савдоси ташкилотчисининг номи ва жойлашган ери, маълумот олиш учун унинг телефон рақами ва тўлов реквизитлари.

Кимошди савдоси тўғрисидаги эълоннинг бир нусхаси, агар имкони бўлса ва монелик бўлмаса, кимошди савдосига қўйилаётган кўчмас мулкнинг ўзидаги кўринарли жойга кимошди савдоси ўтказилишидан камида ўн кун олдин осиб қўйилади.

Кимошди савдосида иштирок этишни истаган шахслар кимошди савдоси тўғрисидаги эълонда кўрсатилиши лозим бўлган миқдорда, муддатларда ва тартибда закат пулини тўлайдилар. Закалат пули миқдори гаровга қўйилган мол-мулк бошланғич сотув нархининг 5 фоизидан кам бўлмаслиги лозим.

Кимошди савдосида иштирок этган, лекин унда ғолиб чиқмаган шахсларга кимошди савдоси тугаши билан закат пули қайтариб берилади. Кимошди савдоси амалга ошмаган тақдирда ҳам закат пули қайтариб берилиши керак.

Кимошди савдосида сотилаётган мол-мулк учун энг юқори баҳони таклиф этган шахс кимошди савдосида ғолиб чиққан деб эътироф этилади. Бу шахс ва кимошди савдоси ташкилотчиси кимошди савдоси ўтказилган куни кимошди савдосининг натижалари тўғрисида баённома имзолайдилар. Улардан биронтасининг баённомани имзолашдан бўйин товлаши Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексининг 380-моддасида назарда тутилган оқибатларга сабаб бўлади.

Кимошди савдосида ғолиб чиққан шахс савдо тугаганидан кейин беш кун ичида ўзи сотиб олган гаровга қўйилган мол-мулкнинг суммасини (харид нархини), илгари тўланган закат пулини чегириб ташлаган ҳолда, кимошди савдосининг ташкилотчиси томонидан кўрсатилган ҳисобвараққа тўлаши керак. Бу сумма тўланмаган тақдирда, закат пули қайтариб берилмайди.

Кимошди савдосида ғолиб чиққан шахс харид нархини тўлаган пайтдан эътиборан беш кун ичида кимошди савдосининг ташкилотчиси у билан нотариал тартибда тасдиқланган шартномага тенглаштирилган олди-сотди шартномасини тузади. Бу шартнома ва кимошди савдосининг натижалари тўғрисидаги баённома бинолар (иншоотлар) гарови давлат реестрига зарур ёзувлар киритиш учун асос бўлади.

42-модда. Кимошди савдоси натижалари тўғрисидаги баённома

Кимошди савдоси натижалари тўғрисидаги баённомада қуйидаги маълумотлар кўрсатилиши керак:

кимошди савдосини ўтказиш учун асос;

кимошди савдоси ўтказилган жой ва вақт;

кимошди савдосида олинган кўчмас мол-мулкнинг номи, тавсифи ва таърифи, унинг турган жойи;

мол-мулкнинг аввалги эгаси бўлган ипотекага қўювчининг фамилияси, исми, отасининг исми (номи) ва яшаш жойи (жойлашган ери);

сотиб олувчининг фамилияси, исми, отасининг исми (номи) ва яшаш жойи (жойлашган ери);

харид нархи;

кимошди савдосини ўтказган кимошди савдоси ташкилотчисининг номи ва жойлашган ери.

Кимошди савдоси натижалари тўғрисидаги баённома кимошди савдоси ташкилотчисининг муҳри билан тасдиқланади.

43-модда. Кимошди савдосини амалга ошмаган деб эълон қилиш

Кимошди савдоси ташкилотчиси қўйидаги ҳолларда кимошди савдосини амалга ошмаган деб эълон қилади:

кимошди савдосига иккитадан кам сотиб олувчи келган бўлса;

кимошди савдосида гаровга қўйилган мол-мулкнинг бошланғич сотув нархиға устама қилинмаган бўлса;

кимошди савдосида қолиб чиққан шахс харид нархини белгиланган муддатда киритмаган бўлса.

Кимошди савдоси ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган ҳолатлардан биронтаси содир бўлганидан кейинги кундан кечиктирмай амалга ошмаган деб эълон қилиниши керак.

Кимошди савдоси амалга ошмаган деб эълон қилингандан кейин ўн кун ичида ипотекаға олувчи ипотекаға қўювчи билан келишувға кўра гаровга қўйилган мол-мулкни унинг кимошди савдосидаги бошланғич сотув нархида олишға ва шу мол-мулк ипотекаси билан таъминланган ўз талабларини харид нархи ҳисобига ўтказишға ҳақлидир. Бундай келишувға нисбатан фуқаролик қонун ҳужжатларининг олди-сотди шартномаси тўғрисидаги қоидалари қўлланилади. Бу ҳолда ипотека тугатилади.

Агар мол-мулкнинг ипотекаға олувчи томонидан олиниши тўғрисидаги ушбу модданинг учинчи қисмида назарда тутилган келишувға эришилмаган бўлса, биринчи кимошди савдосидан кейин бир ойдан кечиктирмай такрорий кимошди савдоси ўтказилади. Ушбу модда биринчи қисмининг иккинчи ва учинчи хатбошиларида кўрсатилган ҳолларда, гаровга қўйилган мол-мулкнинг бошланғич сотув нархи такрорий кимошди савдосида 20 фоизга пасайтирилади. Такрорий кимошди савдоси ушбу Қонуннинг 41-моддасида назарда тутилган тартибда ўтказилади.

Такрорий кимошди савдоси ушбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган ҳолатларға кўра амалга ошмаган деб эълон қилинган тақдирда, ипотекаға олувчи гаровга қўйилган мол-мулкни унинг биринчи кимошди савдосидаги бошланғич сотув нархидан кўпи билан 25 фоиз паст нархда олишға (ўзида қолдиришға) ва мол-мулк ипотекаси билан таъминланган ўз талабларини харид нархи ҳисобига ўтказишға ҳақлидир.

Агар ипотекаға олувчи такрорий кимошди савдоси амалга ошмаган деб эълон қилингандан кейин бир ой ичида гаровга қўйилган мол-мулкни ўзида қолдириш ҳуқуқидан фойдаланмаса, ипотека тугатилади.

44-модда. Гаровга қўйилган мол-мулкни ипотека тўғрисидаги шартнома асосида реализация қилиш

Гаровга қўйилган мол-мулкни ипотека тўғрисидаги шартнома асосида реализация қилиш қўйидаги шартларға риюя этилган ҳолда аукцион ўтказиш орқали амалга оширилади:

ипотекаға олувчи томонидан ипотекаға қўювчига ипотека билан таъминланган мажбуриятлар бажарилмаётганлиги тўғрисида ушбу Қонуннинг 45-моддасида кўрсатилган талабларға жавоб берадиган хабарнома топшириш. Мазкур хабарномани бевосита топшириш имкони бўлмаган тақдирда, у ипотекаға қўювчининг ипотека тўғрисидаги шартномада кўрсатилган манзилиға буюртма хат шаклида юборилади;

хабарномани ипотека рўйхатдан ўтказилган рўйхатдан ўтказувчи органда рўйхатдан ўтказиш;

ипотека тўғрисидаги шартномадан келиб чиқадиган ва хабарномада кўрсатилган талаблар қаноатлантирилмаган тақдирда, лекин мазкур билдириш ипотекаға

қўювчига юборилган пайтдан эътиборан камида икки ой ўтгач, аукцион ўтказиш тўғрисидаги, ушбу Қонуннинг 46-моддасида кўрсатилган талабларга жавоб берадиган хабарномани юбориш ҳамда уни ипотека ва биринчи хабарнома рўйхатдан ўтказилган рўйхатдан ўтказувчи органда рўйхатдан ўтказиш;

аукцион ўтказиш тўғрисидаги эълонни Ўзбекистон Республикасининг ҳудудида тарқатиладиган камида иккита даврий босма нашрда эълон қилиш. Аукционга қўйилаётган кўчмас мулкка доир барча битимларни тузиш аукцион ўтказиш тўғрисидаги эълон биринчи марта эълон қилинган пайтдан эътиборан тақиқланади, агар битимлар тузилган бўлса, улар ҳақиқий эмас деб топилади. Аукцион ўтказиш тўғрисидаги эълон биринчи марта эълон қилинган пайтдан эътиборан аукцион ўтказиладиган пайтгача камида ўттиз кун ўтиши керак.

Ипотекага қўювчи асосий мажбурият бажарилмаётганлиги тўғрисидаги хабарномани олгач, ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш учун асослар йўқлиги тўғрисидаги даъво аризаси билан судга мурожаат қилишга ҳақли.

Ипотекага қўювчи гаровга қўйилган мол-мулк реализация қилинишини ушбу Қонуннинг 53-моддаси биринчи қисмида назарда тутилган шартларда кечиктириш тўғрисидаги ариза билан судга мурожаат қилишга ҳақли.

Судга даъво аризаси билан мурожаат қилиниши ушбу модда биринчи қисмининг тўртинчи хатбошисида назарда тутилган муддат ўтишини тўхтатиб туради.

45-модда. Мажбуриятлар бажарилмаганлиги тўғрисидаги хабарноманинг мазмуни

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича мажбуриятлар бажарилмаганлиги тўғрисидаги хабарномада қуйидаги маълумотлар кўрсатилиши керак:

ипотекага қўювчининг фамилияси, исми, отасининг исми (номи) ва яшаш жойи (жойлашган ери);

ипотекага олувчининг фамилияси, исми, отасининг исми (номи) ва яшаш жойи (жойлашган ери);

бажарилмаган мажбуриятларнинг қисқача баёни;

асосий мажбуриятнинг, шунингдек гаровга қўйилган мол-мулкнинг сотилиши эҳтимолига қадар ипотекага қўювчи тўлаши керак бўлган барча йиғимлар, чиқимлар ва харажатларнинг умумий расшифровкаси;

хабарнома олинган пайтдан эътиборан ўттиз кун ичида барча қарзларни тўлиқ узиш тўғрисидаги таклиф;

ипотека нарчаси бўлган гаровга қўйилган мол-мулкни сотиш бўйича аукцион ўтказилиши мумкинлиги тўғрисидаги огоҳлантириш.

46-модда. Аукцион ўтказилиши тўғрисидаги хабарноманинг мазмуни

Аукцион ўтказилиши тўғрисидаги хабарномада қуйидаги маълумотлар кўрсатилиши керак:

ипотекага қўювчининг фамилияси, исми, отасининг исми (номи) ва яшаш жойи (жойлашган ери);

ипотекага олувчининг фамилияси, исми, отасининг исми (номи) ва яшаш жойи (жойлашган ери);

бажарилмаган мажбуриятларнинг қисқача баёни ва ипотекага қўювчининг ипотекага олувчи олдидаги, ипотека нарчасини реализация қилиш ҳисобига қаноатлантирилиши керак бўлган барча қарзларининг

умумий суммаси;

ипотека нарсаси бўлган ва аукционга қўйилаётган кўчмас мулкнинг номи, тавсифи ва таърифи;
аукцион ўтказиладиган жой ва вақт.

Агар аукцион ихтисослаштирилган ташкилот томонидан ўтказиладиган бўлса, аукцион ўтказилиши тўғрисидаги хабарномада мазкур ташкилотнинг номи, жойлашган ери ва телефон рақами тўғрисидаги маълумотлар ҳам кўрсатилган бўлиши керак.

47-модда. Гаровга қўйилган мол-мулкни аукционда сотиш

Гаровга қўйилган мол-мулкни сотиш очик аукционда амалга оширилади, қонунда назарда тутилган ҳолларда эса, ёпиқ аукцион ўтказилишига йўл қўйилади.

Гаровга қўйилган мол-мулкни сотиш бўйича аукцион ташкилотчиси сифатида бунинг учун ипотекага олувчи томонидан ипотекага қўювчининг розилиги билан танланган, ипотекага олувчи билан шартнома асосида фаолият кўрсатадиган ва унинг ёки ўзининг номидан иш кўрадиган ихтисослашган ташкилот иш юритади. Ипотекага олувчи ва ипотекага қўювчи ўртасида ихтисослашган ташкилотни танлаш юзасидан келиб чиқадиган низолар суд тартибида ҳал этилади.

Аукционда ғолиб чиққан шахс ва аукцион ташкилотчиси аукцион ўтказилган куни аукцион натижалари тўғрисидаги баённомани имзолайдилар.

Аукционда ғолиб чиққан шахс харид нархини тўлаган пайтдан эътиборан беш кун ичида аукцион ташкилотчиси у билан нотариал тартибда тасдиқланган шартномага тенглаштириладиган олди-сотди шартномасини тузади. Бу шартнома ва аукцион натижалари тўғрисидаги баённома бинолар (иншоотлар) гарови давлат реестрига зарур ёзувлар киритиш учун асос бўлади.

48-модда. Гаровга қўйилган мол-мулкни нотариал тартибда тасдиқланган келишув асосида реализация қилиш

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган, ундирувни ипотека нарсасига қаратиш учун асослар вужудга келганидан кейин ипотекага олувчининг ипотекага қўювчи билан тузилган, нотариал тартибда тасдиқланган келишуви асосида ундирув қаратилган мол-мулк ушбу Қонуннинг 47-моддасига мувофиқ аукционда реализация қилинади.

Ипотека тўғрисидаги навбатдаги шартнома бўйича ипотекага олувчининг талабларини қаноатлантириш ҳақидаги нотариал тартибда тасдиқланган келишув, агар у ипотека тўғрисидаги олдинги шартномалар бўйича ипотекага олувчилар иштирокида тузилган бўлса, ҳақиқийдир.

49-модда. Ундирувнинг гаровга қўйилган мол-мулкка қаратилишини ва мол-мулк реализация қилинишини тугатиш

Ипотека билан таъминланган мажбурият бўйича қарздор ва учинчи шахс бўлган ипотекага қўювчи (ашёвий кафил) ипотекага олувчининг ипотека билан таъминланган барча талабларини бу талабларнинг тегишли суммалар тўланган пайтдаги ҳажмида қаноатлантириб, ундирувнинг гаровга қўйилган мол-мулкка қаратилишини тугатишга ҳақли. Бу ҳуқуқ гаровга қўйилган мол-мулк сотилган пайтга қадар ёки ипотекага олувчи бу мол-мулкка бўлган ҳуқуқни белгиланган тартибда олган пайтга қадар исталган вақтда амалга оширилиши мумкин.

Ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш ёки мол-мулкни реализация қилиш тугатилишини талаб қилувчи шахс ипотекага олувчига ундирувни бу мол-мулкка қаратиш ва уни реализация қилиш муносабати билан қилган харажатларини қоплаши шарт.

50-модда. Гаровга қўйилган мол-мулкни реализация қилишдан тушган суммаларни тақсимлаш тартиби

Ипотека тўғрисидаги шартномага кўра гаровга қўйилган мол-мулкни реализация қилишдан тушган сумма, ундан бу мол-мулкка ундирув қаратилиши ва мол-мулк реализация қилиниши муносабати билан қилинган харажатларни қоплаш учун зарур суммалар ушлаб қолинганидан кейин, ўз талаблари ундирилишини сўраган ипотекага олувчилар, ипотекага қўювчининг бошқа кредиторлари ва ипотекага қўювчининг ўзи ўртасида тақсимланади.

Суд қарорлари ижросини амалга оширувчи орган ёки, агар ундирув гаровга қўйилган мол-мулкка суддан ташқари тартибда қаратилган бўлса, аукцион ташкилотчиси гаровга қўйилган мол-мулкни реализация қилишдан олинган тушумни қуйидаги тартибда тақсимлайди:

биринчи навбатда, кимошди савдосини ёки аукционни ўтказиш учун қилинган чиқимлар ва харажатларни қоплашга;

иккинчи навбатда, ипотека билан таъминланган асосий мажбурият суммасини тўлашга;

учинчи навбатда, навбатдаги ипотека билан таъминланган муддати ўтган мажбуриятлар суммасини, шунингдек қонунда белгиланган навбат тартибида кўчмас мулкка юкланган бошқа талаблар суммасини тўлашга;

тўртинчи навбатда, гаровга қўйилган мол-мулкни реализация қилишдан қолган суммани ипотекага қўювчига қайтаришга.

51-модда. Судга мурожаат этиш ҳуқуқи

Кимошди савдосини ёки аукционни ўтказиш тартиб-таомили бузилган тақдирда, ипотекага қўювчи, шунингдек асосий мажбурият бўйича қарздор, агар у ипотекага қўювчи бўлмаса, кимошди савдоси ёки аукцион натижалари хусусида эътироз билдириб, кўчмас мулк турган жойдаги судга кимошди савдоси ёки аукцион ўтказилган санадан эътиборан уч ой ичида мурожаат этишга ҳақли.

Даъво аризаси берилиши кимошди савдоси ёки аукцион натижаларидан келиб чиқадиган хатти-ҳаракатлар амалга оширилишини, агар суд томонидан шундай хатти-ҳаракатлар амалга оширилишини тўхтатиб туриш ҳақида ажрим чиқарилмаган бўлса, тўхтатиб қўймайди.

52-модда. Ипотекага қўювчининг кўчмас мулкни беришни рад этиши

Ипотекага қўювчи сотиб олувчига у кимошди савдоси ёки аукционда сотиб олган кўчмас мулкни беришни, шу жумладан уй-жойни бўшатишни рад этса, сотиб олувчи мол-мулк турган жойдаги судга мурожаат этишга ҳақлидир.

53-модда. Ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш ижросини кечиктириш

Ипотекага қўювчи фуқаро (жисмоний шахс) бўлган ҳолларда, башарти гаров бу фуқаронинг (жисмоний шахсинг) тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириши билан боғлиқ бўлмаса, у ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича қандай мол-мулкни гаровга қўйганидан қатъи назар, узрли сабаблар бўлган тақдирда, суднинг қарорига кўра ундирувни ижрога қаратиш ипотекага қўювчининг аризасига мувофиқ суд томонидан бир йилгача муддатга кечиктирилиши мумкин.

Ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш ижросини кечиктириш бу мол-мулк ипотекаси билан таъминланган мажбурият бўйича тарафларнинг ҳуқуқ ва

мажбуриятларига дахл этмайди ҳамда қарздорни кредиторнинг кечиктириш даври мобайнида кўпайган зарарларини ўрнини қоплашдан, кредиторга тегиши керак бўлган фоизлар ва неустойкани тўлашдан озод қилмайди.

Агар қарздор унга кечиктириш туфайли берилган вақт доирасида кредиторнинг ипотека билан таъминланган талабларини мазкур талабларни қаноатлантириш пайтидаги ҳажмда қаноатлантирса, суд ипотекага қўювчининг аризасига кўра, ундирувни гаровга қўйилган мол-мулкка қаратиш тўғрисидаги қарорини бекор қилади.

Гаровга қўйилган мол-мулкни реализация қилишни кечиктиришга, агар кечиктириш ипотекага олувчининг молиявий ахволи жиддий тарзда ёмонлшувига олиб келиши мумкин бўлса, йўл қўйилмайди.

9-боб. Айрим турдаги кўчмас мулк ипотекасининг ўзига хос хусусиятлари

54-модда. Гаров нарсаи бўлиши мумкин бўлган ер участкаларига доир ҳуқуқлар

Ер участкасини, шу жумладан фермер хўжалиги юритиш учун ер участкасини ижарага олиш ҳуқуқи, якка тартибда уй-жой қуриш ёки деҳқон хўжалигини юритиш учун мерос қилиб қолдириладиган ер участкасига умрбод эгалик қилиш ҳуқуқи ва қонун ҳужжатларига мувофиқ бошқа ҳуқуқлар гаров нарсаи бўлиши мумкин.

Ижарага олувчи ер участкасига доир ўзининг ижарага олиш ҳуқуқларини ижарага берувчининг розилигисиз гаровга қўйишга фақат ижара шартномасида назарда тутилган ҳолларда ҳақли.

55-модда. Учинчи шахсларга тегишли бинолар ва иншоотлар жойлашган ер участкасига доир ҳуқуқлар гарови

Агар ипотекага қўювчига эмас, балки бошқа шахсга тегишли бино ёки иншоот жойлашган ер участкасига доир ҳуқуқ гаров нарсаи бўлса, ундирув ипотекага олувчи томонидан шу участкага бўлган ҳуқуққа қаратилган ва мазкур участка реализация қилинган тақдирда, ипотекага қўювчининг ер участкасига бўлган ҳуқуқ эгаси сифатида ўша шахсга нисбатан эга бўлган ҳуқуқлари ва мажбуриятлари олувчига ўтади.

56-модда. Гаровга қўйилган ҳуқуқларни реализация қилиш

Ипотека тўғрисидаги қоидалар қўлланиладиган ҳуқуқлар ипотекасида ипотека нарсаини реализация қилиш ипотекага қўювчи гаровга қўйилган ҳуқуқдан келиб чиқадиган талабдан ипотекага олувчи фойдасига воз кечиши орқали суд тартибда, шунингдек суддан ташқари тартибда агар ипотека тўғрисидаги шартномада назарда тутилган бўлса, ёки ундирувни ипотека нарсаи қаратиш учун асослар вужудга келганидан кейин ипотекага олувчининг ипотекага қўювчи билан нотариал тартибда тасдиқланган келишуви асосида амалга оширилади.

Ипотека тўғрисидаги қоидалар қўлланиладиган ҳуқуқларни реализация қилиш ушбу Қонуннинг ўзига хос хусусиятлари ҳисобга олинган ҳолда қонун ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

Ундирув ер участкаси ижарасига доир ҳуқуқларга қаратилган тақдирда, қонун ҳужжатларига мувофиқ танлов ўтказилади, мазкур танловни ўтказиш тартиби ва шартлари Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланади.

57-модда. Бинолар ва иншоотлар ипотекаси

Бинолар ёки иншоотлар ипотекасига фақат ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича шу бинолар ёки иншоотлар жойлашган ер участкасига ёхуд бу участканинг гаровга қўйилаётган объект ишлаб туришини таъминлайдиган қисмига бўлган ҳуқуқлар ёхуд мазкур участканинг ёки унинг тегишли қисмининг ипотекага қўювчига тегишли ижарага олиш ҳуқуқи бир вақтнинг ўзида гаровга қўйилган ҳолда йўл қўйилади.

58-модда. Корхона ипотекаси

Агар шартномада ёки қонун ҳужжатларида бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, мулкий мажмуа сифатидаги бутун корxonанинг ипотекасида гаров ҳуқуқи унинг таркибига кирувчи барча мол-мулкка (кўчар ва кўчмас мулкка), талаб қилиш ҳуқуқи ва мутлақ ҳуқуқни қўшган ҳолда, шу жумладан ипотека даврида олинган шундай ҳуқуқларга нисбатан ҳам татбиқ этилади.

Хусусий мулкка асосланган мулкий мажмуа сифатидаги бутун корxonани ипотекага қўйиш мулкдор ёхуд у ваколат берган орган томонидан амалга оширилади.

Тўлиқ хўжалик юритиш ҳуқуқига асосланган мулкий мажмуа сифатидаги бутун корxonанинг ипотекаси мулкдорнинг розилиги билан корхона томонидан амалга оширилади.

Ипотекага қўювчи корхона ипотекага олувчининг талабига биноан унга ўзининг йиллик ҳисоботини тақдим этиши шарт.

Мулкий мажмуа сифатида бутун корхона ипотекаси билан таъминланган мажбурият бажарилмаган тақдирда, ипотекага олувчи корxonанинг молиявий аҳволини соғломлаштириш юзасидан ипотека шартномасида назарда тутилган чора-тадбирларни кўришга, шу жумладан корxonанинг бошқарув органларига ишлаб чиқарилган маҳсулотни ҳамда корxonанинг бошқа мол-мулкни тасарруф этиш ҳуқуқи чекланган вакиллар тайинлашга ҳақли.

Ушбу модданинг бешинчи қисмида назарда тутилган чора-тадбирлар қўйилган натижаларни бермаган тақдирда, ипотекага олувчи ундирувчи ипотекада турган корхонага ушбу Қонунда белгиланган тартибда қаратишга ҳақли.

59-модда. Ипотекага қўювчи ва ипотекага олувчининг гаровга қўйилган корхонага нисбатан ҳуқуқлари

Ипотекага қўювчи гаровга қўйилган корхонага нисбатан мазкур корхонага тегишли мол-мулкни сотиш, айирбошлаш, ижарага бериш, қарзга бериш ва бошқача тарзда тасарруф этишга, шунингдек мазкур мол-мулк таркибига ўзгартишлар киритишга, агар улар корхонага тегишли мол-мулкнинг ипотека тўғрисидаги шартномада кўрсатилган умумий қиймати камайишига олиб келмаса ҳамда ипотека тўғрисидаги шартноманинг бошқа шартларини бузмаса, ҳақли.

Агар ипотека тўғрисидаги шартномада бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, ипотекага қўювчи ипотекага олувчининг рухсатсиз корхонага тегишли мол-мулкни гаровга қўйишга, корхонага тегишли кўчмас мулкни тасарруфдан чиқаришга қаратилган битимлар тузишга ҳақли эмас.

Ипотекага олувчи ипотекага қўювчига нисбатан ўз талабларининг бажарилишини таъминлаш мақсадида:

ипотекага қўювчидан бухгалтерия ва бошқа ҳисобот ҳужжатлари мунтазам равишда тақдим этилишини, корхонага тегишли мол-мулкка доир битимларни тузиш билан боғлиқ масалалар олдиндан келишиб олинишини талаб қилишга;

корхонага тегишли мол-мулк мулкдорига ёки у ваколат берган органга корхона

рахбари билан тузилган меҳнат шартномасини бекор қилиш талаби билан мурожаат этишга;

ипотекага қўювчи тузган битим ҳақиқий эмас деб топилишини сўраб судга даъво такдим этишга;

шартномага ёки қонунга мувофиқ бошқа ҳуқуқларни амалга оширишга ҳақлидир.

Корхонани ипотекага қўювчи гаровга қўйилган мол-мулк асралишини таъминлайдиган чора-тадбирларни кўрмаган, бу мол-мулкдан корхона қиймати камайишига олиб келиши мумкин бўлган тарзда самарасиз фойдаланган тақдирда, ипотекага олувчи ипотека билан таъминланган мажбуриятнинг муддатидан олдин бажарилиши тўғрисидаги талаб билан судга мурожаат этишга ҳақли.

60-модда. Ундирувни ипотекага қўювчининг гаровга қўйилган корхонасига қаратиш

Корхона ипотекаси билан таъминланган мажбурият ипотекага қўювчи томонидан бажарилмаган тақдирда, ундирув гаровга қўйилган мол-мулкка фақат суднинг қарорига биноан қаратилиши мумкин.

Корхона мулкдорининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари корхонани кимошди савдосида олган сотиб олувчига олинган мол-мулкка бўлган мулк ҳуқуқи давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан эътиборан ўтади.

61-модда. Уйлар ва квартиралар ипотекаси тўғрисидаги қоидаларнинг қўлланилиши

Ипотека фуқаролар (жисмоний шахслар) ёки юридик шахсларга мулк ҳуқуқи асосида тегишли бўлган, доимий яшаш учун мўлжалланган яқка тартибдаги ва кўп квартиралар уйларга ҳамда квартираларга нисбатан қўлланилади.

Давлат уй-жой фондининг уйларини ипотекага беришга йўл қўйилмайди.

Вояга етмаган фуқаролар, васийлик ёки ҳомийлик белгиланган муомалага лаёқатсиз ёки муомала лаёқати чекланган шахслар мулки бўлган уй ёки квартира ипотекаси қонун ҳужжатларида мол-мулк билан боғлиқ битимлар тузиш учун белгиланган тартибда амалга оширилади.

62-модда. Кўп квартиралар уйдаги квартиралар ипотекаси

Қонун ҳужжатларига мувофиқ муайян қисмлари ипотекага қўювчининг ва бошқа шахсларнинг умумий улуши мулкда бўлган кўп квартиралар уйдаги квартира ипотекасида турар жой билан бир қаторда уйнинг умумий улуши мулк ҳуқуқидаги тегишли улуш ҳам гаровга қўйилган ҳисобланади.

63-модда. Қурилаётган уйлар ипотекаси

Уй қуриш учун кредит ёки аниқ мақсадли қарз берилаётганда ипотека тўғрисидаги шартномада мажбуриятни тугалланмаган қурилиш (ипотекага қўювчи келгусида оладиган мол-мулк ва мулк ҳуқуқлар) билан таъминлаш назарда тутилиши мумкин.

64-модда. Банк ёки бошқа кредит ташкилотининг кредити ҳисобига олинаётган ёки қурилаётган уйлар ва квартиралар ипотекаси

Агар шартномада ёки қонун ҳужжатларида бошқача тартиб назарда тутилмаган бўлса, банк ёхуд бошқа кредит ташкилотининг кредит маблағларидан ёки юри-

дик шахснинг уй ёки квартира олиш ёхуд қуриш учун берилган аниқ мақсадли қарз маблағларидан фойдаланган ҳолда олинаётган ёки қурилаётган уй ёки квартира қарз олувчининг уй ёки квартирага бўлган мулк ҳуқуқи давлат рўйхатидан ўтказилган пайтдан эътиборан ипотекага қўйилган деб ҳисобланади. Уй ёки квартира олиш ёхуд қуриш учун кредит ёки аниқ мақсадли қарз берган банк ёхуд бошқа кредит ташкилоти ёки юридик шахс мазкур ипотека бўйича ипотекага олувчидир.

Ушбу модданинг биринчи қисми асосида вужудга келадиган уй ёки квартира ипотекасига нисбатан тегишинча ипотека тўғрисидаги шартнома асосида вужудга келадиган кўчмас мулк ипотекаси ҳақидаги қоидалар қўлланилади.

Васийлик ва ҳомийлик органлари, агар вояга етмаган, муомалага лаёқатсиз ёки муомала лаёқати чекланган шахсларнинг ҳуқуқлари ёки қонун билан муҳофаза қилинадиган манфаатлари бузилаётганлигини эътироф этиш учун васийлик ва ҳомийлик органларида асослар бўлмаса, вояга етмаган, муомалага лаёқатсиз ёки муомала лаёқати чекланган шахслар яшаётган турар жой мулкдорининг оила аъзолари бўлган бундай шахсларнинг қонуний вакилларига бу турар жойни тасарруфдан чиқаришга ва (ёки) ипотекага қўйишга розилик беришга ҳақли.

Васийлик ва ҳомийлик органларининг ушбу модданинг учинчи қисмида кўрсатилган шахслар яшаётган турар жойни ипотекага қўйиш учун розилик бериш тўғрисидаги қарори ёки бундай розилик беришни рад этиш тўғрисидаги асослантирилган қарори розилик бериш сўралган ариза топширилган санадан кейин кечи билан ўн беш кун ичида ёзма шаклда қабул қилиниши ҳамда ариза берувчига берилиши керак.

Васийлик ва ҳомийлик органларининг қарори устидан судга шикоят қилиниши мумкин.

65-модда. Ундирувни гаровга қўйилган уй ёки квартирага қаратиш

Башарти уй ёки квартира ипотека тўғрисидаги шартнома ёхуд қонун асосидаги ипотека бўйича банк, бошқа кредит ташкилоти ёки юридик шахс томонидан шундай уй ёки квартира олиш ёхуд қуриш учун берилган кредит ёки аниқ мақсадли қарз қайтарилишини таъминлаш учун гаровга қўйилган бўлса, ипотекага олувчининг ундирувни гаровга қўйилган уй ёки квартирага қаратиши ва уни реализация қилиши бундай уйда ёки квартирада биргаликда яшаётган ипотекага қўювчининг ва унинг оила аъзоларининг, шу жумладан собиқ оила аъзоларининг фойдаланиш ҳуқуқи тугатилишига асос бўлади.

Ундирув гаровга қўйилган уй ёки квартирага суд тартибида ҳам, суддан ташқари тартибда ҳам ушбу Қонунда белгиланган қоидаларга риоя этилган ҳолда қаратилиши мумкин.

Ипотека тўғрисидаги шартнома бўйича гаровга қўйилган ҳамда ундирув қаратилган уй ёки квартира ушбу Қонунда белгиланган тартибда реализация қилинади.

Гаровга қўйилган уй ёки квартирани бўшатиб бериш қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда амалга оширилади.

10-боб. Яқунловчи қоидалар

66-модда. Низоларни ҳал этиш

Ипотека соҳасидаги низолар қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда ҳал этилади.

67-модда. Ипотека тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарлик

Ипотека тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўладилар.

68-модда. Қонун ҳужжатларини ушбу Қонунга мувофиқлаштириш

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси:
ҳукумат қарорларини ушбу Қонунга мувофиқлаштиради;
давлат бошқаруви органлари ушбу Қонунга зид бўлган ўз норматив-ҳуқуқий ҳужжатларини қайта кўриб чиқишлари ва бекор қилишларини таъминласин.

69-модда. Ушбу Қонуннинг кучга кириши

Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ

Тошкент ш.,
2006 йил 4 октябрь,
ЎРҚ-58-сон

+

-

ИККИНЧИ БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI

394 Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим фармонларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Фан ва технологиялар ривожланишини мувофиқлаштириш ва бошқаришни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2006 йил 7 августдаги ПҚ-436-сонли қарори қабул қилиниши муносабати билан:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим фармонларига иловага мувофиқ ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин.

2. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Мамлакатни ислох қилиш ва янгилашнинг ҳуқуқий базасини такомиллаштириш масалалари бўйича Давлат маслаҳатчисининг хизмати (Ф.Х. Отахонов) зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ

Тошкент ш.,
2006 йил 4 октябрь,
ПФ-3806-сон

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг 2006 йил 4 октябрдаги
ПФ-3806-сон Фармонига
ИЛОВА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим фармонларига киритиладиган ўзгартиш ва қўшимчалар

1. Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармони билан тасдиқланган Республика ихтисослаштирилган тиббий марказини барпо этиш ва унинг фаолиятини ташкил қилиш тартиби тўғрисида 2003 йил 26 февралдаги ПФ-3214-сон Фармони Низомининг 7-банди еттинчи хатбошисидаги «Фан ва технологиялар бўйича марказ» сўзлари «Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги» сўзлари билан алмаштирилсин.

4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Республика давлат бошқаруви органлари тизимини такомиллаштириш тўғрисида» 2003 йил 9 декабрдаги ПФ-3358-сон Фармонининг иловасида:

а) IV бўлим 3-банд билан қуйидагича мазмунда тўлдирилсин:

«3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси»;

Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 й.

- б) V бўлимда:
2-банд олиб ташлансин;
3—7 бандлар 2—6 бандларга мувофик, деб ҳисоблансин.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

395 Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим қарорларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Фан ва технологиялар ривожланишини мувофиқлаштириш ва бошқаришни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2006 йил 7 августдаги ПҚ-436-сонли қарорига мувофик:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим қарорларига иловага мувофик ўзгартишлар киритилсин.
2. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Мамлакатни ислоҳ қилиш ва янгилашнинг ҳуқуқий базасини такомиллаштириш масалалари бўйича Давлат маслаҳатчисининг хизмати (Ф.Х. Отахонов) зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти **И. КАРИМОВ**

Тошкент ш.,
2006 йил 4 октябрь,
ПҚ-480-сон

Ўзбекистон Республикаси
Президентининг 2006 йил 4 октябрдаги
ПҚ-480-сон қарорига
ИЛОВА

Ўзбекистон Республикаси Президентининг айрим қарорларига киритиладиган ўзгартишлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Қўнғирот сода заводи учун кадрларни мақсадли тайёрлашни ташкил этиш тўғрисида» 2005 йил 13 апрелдаги ПҚ-49-сон қарорининг 7-банди бешинчи хатбошидаги «Фан ва технологиялар бўйича марказ» сўзлари «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси» сўзлари билан алмаштирилсин.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Иқтисодий тадқиқотларни ташкил қилишни такомиллаштиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2005 йил 2 августдаги ПҚ-143-сон қарорининг 6-банди иккинчи хатбоши ва унинг 2-илова-сидаги 25-банди иккинчи хатбоши олиб ташлансин.

3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг «2006 йил 28—30 март кунлари бўлиб ўтган Ўзбекистон—Корея саммити давомида имзоланган битимлар ва эришилган ахдлашувларни амалга ошириш бўйича биринчи навбатдаги чора-тадбирлар тўғрисида» 2006 йил 11 апрелдаги ПҚ-321-сон қароридаги 1-илованинг 37-бандида қайд этилган «Фан ва технологиялар бўйича марказ» сўзи «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси» сўзлари билан алмаштирилсин.

-

+

УЧИНЧИ БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAҲKAMASINING ҚАРОРИ

396 Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар киритиш, шунингдек баъзиларини ўз кучини йўқотган деб ҳисоблаш тўғрисида (Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Фан ва технологиялар ривожланишини мувофиқлаштириш ва бошқаришни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2006 йил 7 августдаги ПҚ-436-сон қарори)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Фан ва технологиялар ривожланишини мувофиқлаштириш ва бошқаришни такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2006 йил 7 августдаги ПҚ-436-сон қарорига мувофиқ Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг 1-иловага мувофиқ айрим қарорларига ўзгартиришлар киритилсин.

2. Қўйидагилар:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги марказий аппаратининг тузилмаси 2-иловага мувофиқ;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги марказий аппаратининг тузилмаси 3-иловага мувофиқ;

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги марказий аппаратининг тузилмаси 4-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Қўйидагилар:

Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 19 январдаги 31-сон қарорига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида» 2002 йил 18 сентябрдаги 324-сон қарори;

Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тузилмасига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида» 2004 йил 19 октябрдаги 484-сон қарори ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

4. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирликлар ва идоралар билан биргаликда идоравий норматив ҳужжатларнинг мазкур қарорга мувофиқлаштирилишини таъминласин.

5. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.С. Қосимов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2006 йил 2 октябрь,
207-сон

Вазирлар Маҳкамасининг
2006 йил 2 октябрдаги 207-сон қарорига
1-ИЛОВА

Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига киритилаётган ўзгартиришлар

1. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон ўқувчи ёшларини тақдирлаш ва моддий рағбатлантириш тўғрисида» 1993 йил 25 мартдаги 157-сон қарорига:

а) қарорнинг 1-банди биринчи хатбошида «Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси» сўзлари «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги» сўзлари билан алмаштирилсин;

б) 1-иловада:

1-бандда «Фан ва техника давлат қўмитаси», шунингдек 2-банднинг еттинчи хатбошида, 7-банднинг биринчи хатбошида, 8-банднинг биринчи хатбошида, 9-банднинг биринчи хатбошида «Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси» сўзлари «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги» сўзлари билан алмаштирилсин;

6-банднинг иккинчи хатбошида, 7-банднинг тўртинчи хатбошида, 10 ва 14-бандларда «Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси» сўзлари «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги» сўзлари билан алмаштирилсин;

7-банднинг бешинчи хатбошида ва 8-банднинг учинчи хатбошида «Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси» сўзлари «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги» сўзлари билан алмаштирилсин.

2. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» 1994 йил 12 августдаги 410-сон қарори 1-бандининг «г» кичик банди биринчи хатбошида «Фан ва техника давлат қўмитаси» сўзлари «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси» сўзлари билан алмаштирилсин.

3. Вазирлар Маҳкамасининг «Халқаро илмий-техникавий алоқаларни ривожлантириш, халқаро ва хорижий ташкилотлар ва жамғармалар грантлари бўйича илмий дастурлар ва лойиҳаларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш тўғрисида» 1998 йил 19 январдаги 31-сон қарорининг 1-бандида ва 2-бандининг учинчи хатбошида «Илмий-техника тараққиётини мувофиқлаштириш Кенгаши ҳузуридаги Фан ва технологиялар маркази» сўзлари «Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси» сўзлари билан алмаштирилсин.

4. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш тизимида бошқаришни такомиллаштириш тўғрисида» 1999 йил 14 январдаги 18-сон қарорига:

а) 4-банднинг учинчи хатбоши ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

б) 5-бандда:

биринчи хатбошида «тўрт нафар» сўзлари «беш нафар» сўзлари билан алмаштирилсин;

иккинчи хатбоши ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

в) 3-илова ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

5. Вазирлар Маҳкамасининг 2000 йил 12 декабрдаги 473-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ., 2000 й., 12-сон, 76-модда) билан тасдиқланган Халқаро шартномалар лойиҳаларини тайёрлаш ва Ўзбекистон Республикасининг халқаро

шартномалар бўйича мажбуриятларини бажариш тартибида «Фан ва технологиялар маркази» сўзлари «Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси» сўзлари билан алмаштирилсин.

6. Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 30 мартдаги 160-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ, 2001 й., 3-сон, 20-модда) билан тасдиқланган Ўзбекистон Қишлоқ хўжалиги илмий-ишлаб чиқариш маркази тўғрисидаги низомда:

а) 4-бандда «Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси» сўзлари «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси» сўзлари билан алмаштирилсин;

б) 21-банд қўйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«21. Марказда илмий-техник кенгаш ташкил этилади, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазири унинг раиси, Марказ бош директори унинг ўринбосари ҳисобланади. Кенгаш таркибига лавозимига кўра бош директор ўринбосарлари ва Марказ бош илмий котиби, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси раисининг ўринбосари, Фанлар академияси президенти, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Қишлоқ ва сув хўжалиги, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш ҳамда истеъмол товарлари ахборот-таҳлил департаменти мудирини, Олий ва ўрта махсус таълим вазири, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Гидрометеорология бош бошқармаси бошлиғи, шунингдек, етакчи олимлар ва мутахассислар киради. Илмий-техник кенгаш аъзоларининг шахсий таркиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланади (унинг таркибига лавозимига кўра кирувчи шахслар бундан мустасно)».

7. Вазирлар Маҳкамасининг «Компьютерлаштиришни янада ривожлантириш ва ахборот-коммуникация технологияларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида» 2002 йил 6 июндаги 200-сон қарорида:

а) 4-банднинг олтинчи хатбоши қўйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«Белгилансинки, Компьютер ва ахборот технологияларини ривожлантириш ҳамда жорий этиш марказининг жорий фаолиятини маблағ билан таъминлаш бажарилган ишлар (кўрсатилган хизматлар) учун олинган ўз маблағлари, Марказнинг илмий-техник дастурларини амалга ошириш учун давлат бюджетидан ажратиладиган маблағлар, халқаро жамғармалар ва ташкилотларнинг грантлари, қонун ҳужжатларига зид бўлмаган бошқа даромадлар ҳисобига амалга оширилади»;

б) 8-банд қўйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«8. Ўзбекистон алоқа ва ахборотлаштириш агентлиги илмий-техник дастурларни амалга ошириш учун давлат бюджетидан ажратиладиган маблағларни тақсимлашда компьютерлаштириш ва ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш соҳасида истиқболли илмий-амалий тадқиқотларни ва инновация фаолиятини биринчи навбатда қўллаб-қувватлашни назарда тутсин».

8. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон давлат консерваторияси фаолиятини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2002 йил 5 сентябрдаги 315-сон қарорининг 8-банди ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

9. Вазирлар Маҳкамасининг «Стандартлаштириш, метрология ва маҳсулотлар ҳамда хизматларни сертификатлаштириш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2002 йил 3 октябрдаги 342-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ., 2002 й., 10-сон, 56-модда) 6-иловада «Охунов А.О — Фан ва технологиялар маркази директорининг ўринбосари» сўзлари «лавозимига кўра — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси раисининг ўринбосари» сўзлари билан алмаштирилсин.

10. Вазирлар Маҳкамасининг «Демография ва истеъмол бозорини ўрганиш марказини ташкил этиш тўғрисида» 2002 йил 24 декабрдаги 448-сон қарорида:

а) 8-банд қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«Марказий иқтисодий органлар, вазирликлар, идоралар, хўжалик бирлашмаларининг буюртмалари, бюджетдан ташқари жамғармаларнинг маблағлари, Марказнинг илмий-техник дастурларини амалга ошириш учун давлат бюджетидан ажратиладиган маблағлар, халқаро молиявий ва иқтисодий ташкилотларнинг грантлари ҳамда Марказнинг ўз фаолиятдан оладиган даромадлари Марказни маблағ билан таъминлаш манбалари этиб белгилансин»;

«Фан ва технологиялар марказининг, халқаро жамғармалар ва ташкилотларнинг грантлари» сўзлари «Марказнинг илмий-техник дастурларини амалга ошириш учун давлат бюджетидан ажратиладиган маблағлар, халқаро жамғармалар ва ташкилотларнинг грантлари» сўзлари билан алмаштирилсин;

б) 1-иловада «Охунов А.О — Фан ва технологиялар маркази директорининг ўринбосари» сўзлари «лавозимига кўра — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси раисининг ўринбосари» сўзлари билан алмаштирилсин.

11. Вазирлар Маҳкамасининг «Республика ихтисослаштирилган тиббиёт марказлари фаолиятини ташкил этиш масалалари тўғрисида» 2003 йил 17 мартдаги 140-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ., 2003 й., 3-сон, 25-модда) 2-илованинг 6-банди еттинчи хатбошида, 3-илованинг 6-банди еттинчи хатбошида, 4-илованинг 6-банди еттинчи хатбошида ва 5-илованинг 6-банди еттинчи хатбошида «Фан ва технологиялар маркази» сўзлари «Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги» сўзлари билан алмаштирилсин.

12. Вазирлар Маҳкамасининг «Section-416 (b)» дастури доирасида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини ривожлантириш лойиҳаларини маблағ билан таъминлашнинг асосий йўналишларини тасдиқлаш тўғрисида» 2003 йил 8 сентябрдаги 389-сон қарорининг 2-банди учинчи хатбошида:

«Илмий-техника таррақиётини Мувофиқлаштириш кенгашининг Фан ва технологиялар марказига» сўзлари «Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитасига» сўзлари билан алмаштирилсин;

«Умумиқтисодиёт комплекси ва Ташқи иқтисодий алоқалар комплекси» сўзлари «Иқтисодий ва ташқи иқтисодий алоқалар масалалари комплекси» сўзлари билан алмаштирилсин.

13. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида» 2004 йил 17 январдаги 28-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ., 2004 й., 1-сон, 5-модда) илованинг 26-банди ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

14. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармонлари ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари билан ташкил этилган республика комиссиялари ва кенгашларининг раҳбарлари таркиблари тўғрисида» 2004 йил 9 февралдаги 60-сон қарорига 1-илованинг «Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш.М. Мирзиёев бошчилик қиладиган комиссиялар» бўлими 8-банди ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

15. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикасининг Европа Иттифоқи ва унга аъзо давлатлар билан ҳамкорлигини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2004 йил 22 мартдаги 134-сон қарорида:

а) 1-илованинг 5.57, 7.1, 7.3, 7.5, 7.24-бандларида «Фан ва технологиялар маркази» ва «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологиялар маркази» сўзлари «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузу-

ридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси» сўзлари билан алмаштирилсин;

б) 2-иловада «Охунов А.О — Фан ва технологиялар маркази директорининг ўринбосари» сўзлари «лавозимига кўра — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси раисининг ўринбосари» сўзлари билан алмаштирилсин.

16. Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 8 июндаги 264-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ., 2004 й., 6-сон, 53-модда) билан тасдиқланган Республика ихтисослаштирилган марказлари даромадларини шакллантиришнинг асосий манбалари ва улар фаолиятини молиялаштириш тартиби тўғрисидаги низомнинг 18-бандида:

«грантлар тарзида» сўзлари чиқариб ташлансин;

«Фан ва технологиялар маркази билан тузилган контрактларга мувофиқ» сўзлари «Соғлиқни сақлаш вазирлигининг илмий-техника дастурлари доирасида» сўзлари билан алмаштирилсин.

17. Вазирлар Маҳкамасининг «Хитой Халқ Республикаси билан ҳамкорликни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида» 2004 йил 19 июлдаги 338-сон қарорига 4-иловада «Охунов А.О — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологиялар маркази директорининг ўринбосари, илмий-техник ҳамкорлик бўйича кичик комиссиянинг Ўзбекистонга оид қисмининг раиси» сўзлари «лавозимига кўра — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси раисининг ўринбосари, илмий-техник ҳамкорлик бўйича кичик комиссиянинг Ўзбекистонга оид қисмининг раиси» сўзлари билан алмаштирилсин.

18. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида» 2004 йил 20 июлдаги 341-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ., 2004 й., 7-сон, 69-модда):

а) 3-банднинг иккинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги тизимининг ташкилий тузилмаси 1-иловага мувофиқ»;

б) 2-илова ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

в) 3-илованинг 10-банди ўн учинчи хатбошида «Фан ва технологиялар маркази билан биргаликда танлов ва грантлар асосида» сўзлари чиқариб ташлансин;

г) 3-илованинг 14-банди иккинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«Вазирнинг беш нафар ўринбосари, шу жумладан икки нафар биринчи ўринбосари бўлади, улардан бири Вазирликнинг Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази директори ҳисобланади».

19. Вазирлар Маҳкамасининг «Республика комиссиялари ва кенгашлари таркибларини тасдиқлаш тўғрисида» 2004 йил 26 июлдаги 358-сон қарорига:

а) 1-иловада ва 44-иловада «Ҳабибуллаев П.Қ. — Фан ва технологиялар маркази директори» сўзлари, шунингдек 6-иловада «Ҳабибуллаев П.Қ. — Фан ва технологиялар марказининг бош директори» сўзлари «лавозимига кўра — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси раисининг ўринбосари» сўзлари билан алмаштирилсин;

б) 2-илова ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин;

в) 9-иловада ва 28-иловада «Охунов А.О — Фан ва технологиялар маркази директорининг ўринбосари» сўзлари «лавозимига кўра — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси раисининг ўринбосари» сўзлари билан алмаштирилсин.

20. Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 5 августдаги 372-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ., 2004 й., 8-сон, 76-модда) билан тасдиқланган Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги тўғрисидаги низомнинг 8-бандида:

а) йигирма олтинчи хатбошида «таълим соҳасидаги илмий тадқиқотларнинг давлат дастурларига буюртманомаларни кўриб чиқади ва шакллантиради, фан-техника тараққиёти манфаатларини кўзлаб уларни амалга оширишга бўлган асосий талабларни белгилайди ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологиялар марказига тақдим этади» сўзлари «таълим соҳасида вазирликнинг илмий-техника дастурини кўриб чиқади ва шакллантиради, уни амалга оширишга қўйиладиган асосий талабларни белгилайди» сўзлари билан алмаштирилсин;

б) йигирма тўққизинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«аспирантура ва докторантура орқали илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш режаларини ишлаб чиқади».

21. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ҳузуридаги Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси фаолиятини ташкил этиш тўғрисида» 2004 йил 29 августдаги 410-сон қарорининг (Ўзбекистон Республикаси ҚТ., 2004 й., 8-сон, 88-модда) 2-банди иккинчи хатбоши ва қарорга 2-илова ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

22. Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 7 сентябрдаги 419-сон қарори (Ўзбекистон Республикаси ҚТ., 2004 й., 9-сон, 91-модда) билан тасдиқланган Республика болалар ижтимоий мослашуви маркази уставининг 10-банди бешинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«болаларнинг ижтимоий мослашуви муаммоларини ўрганиш соҳасидаги тадқиқотлар дастурини шакллантириш ва уни амалга ошириш учун давлат бюджетидан маблағлар олиш».

23. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси илмий ва моддий-техника базасини мустаҳкамлаш чора-тадбирлари тўғрисида» 2004 йил 7 сентябрдаги 420-сон қарориди:

а) 5-банд қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«5. Молия вазирлиги Фанлар академияси билан биргаликда Фанлар академиясининг миллий бойлик ҳисобланган нодир илмий қурилмалари, махсус объектлари ва иншоотлари, музейлари ва кутубхоналари таъминотига ҳар йили зарур маблағлар ажратилишини назарда тутсин»;

б) 6-бандда «Фан ва технологиялар маркази» сўзлари «Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси» сўзлари билан алмаштирилсин.

24. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ижро этувчи тузилмасини ташкил этиш тўғрисида» 2004 йил 12 октябрдаги 475-сон қарорига 9-иловада «Фан ва технологиялар маркази» сўзлари «Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси» сўзлари билан алмаштирилсин.

25. Вазирлар Маҳкамасининг «Бош вазирнинг ўринбосари — Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазири бошчилик қиладиган республика комиссиялари ва кенгашлари таркибларини тасдиқлаш тўғрисида» 2004 йил 4 ноябрдаги 519-сон қарорига 1-иловада «Ҳабибуллаев П.Қ. — Фан ва технологиялар маркази директори» сўзлари «лавозимига кўра — Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси раисининг ўринбосари» сўзлари билан алмаштирилсин.

26. Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 1 декабрдаги 561-сон қарори билан

тасдиқланган Таълим, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий муҳофаза масалалари ахборот-таҳлил департаменти тўғрисидаги низомнинг 6-банди, «в» кичик бандининг иккинчи хатбошида «Илмий-техника тараққиётини мувофиқлаштириш кенгашига» сўзлари «Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитасига» сўзлари билан алмаштирилсин.

27. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим қарорларига ўзгартиришлар киритиш тўғрисида» 2005 йил 22 январдаги 28-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси ҚТ., 2005 й., 1-сон, 3-модда) илованинг 3-банди ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

28. Вазирлар Маҳкамасининг «Урганч шаҳар ҳарбий ихтисосликдаги ихтисослаштирилган мактаб-интернатни Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ихтиёрига бериш тўғрисида» 2005 йил 28 июлдаги 175-сон қарорининг 4-банди ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

29. Вазирлар Маҳкамасининг «Хоразм Маъмун академияси фаолиятини такомиллаштириш ва унинг 1000 йиллигини нишонлашга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» 2005 йил 1 ноябрдаги 240-сон қарорига:

а) 4-бандда «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологиялар маркази (П. Ҳабибуллаев)» сўзлари «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси» сўзлари билан алмаштирилсин;

б) 1-илованинг 7, 8, ва 20-бандларида «Фан ва технологиялар маркази» сўзлари «Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Фан ва технологияларни ривожлантиришни мувофиқлаштириш қўмитаси» сўзлари билан алмаштирилсин.

30. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги ҳузурида Мультимедиа умумтаълим дастурларини ривожлантириш марказини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида» 2006 йил 7 июндаги 110-сон қарорининг 8-банди «а» ва «в» кичик бандлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

31. Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси ҳузурида хусусийлаштириш, корпоратив бошқарувни ва қимматли қоғозлар бозорини ривожлантириш муаммоларини тадқиқ этиш марказини ташкил қилиш тўғрисида» 2006 йил 9 июндаги 113-сон қарорининг 4-банди иккинчи ва учинчи хатбошилари қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

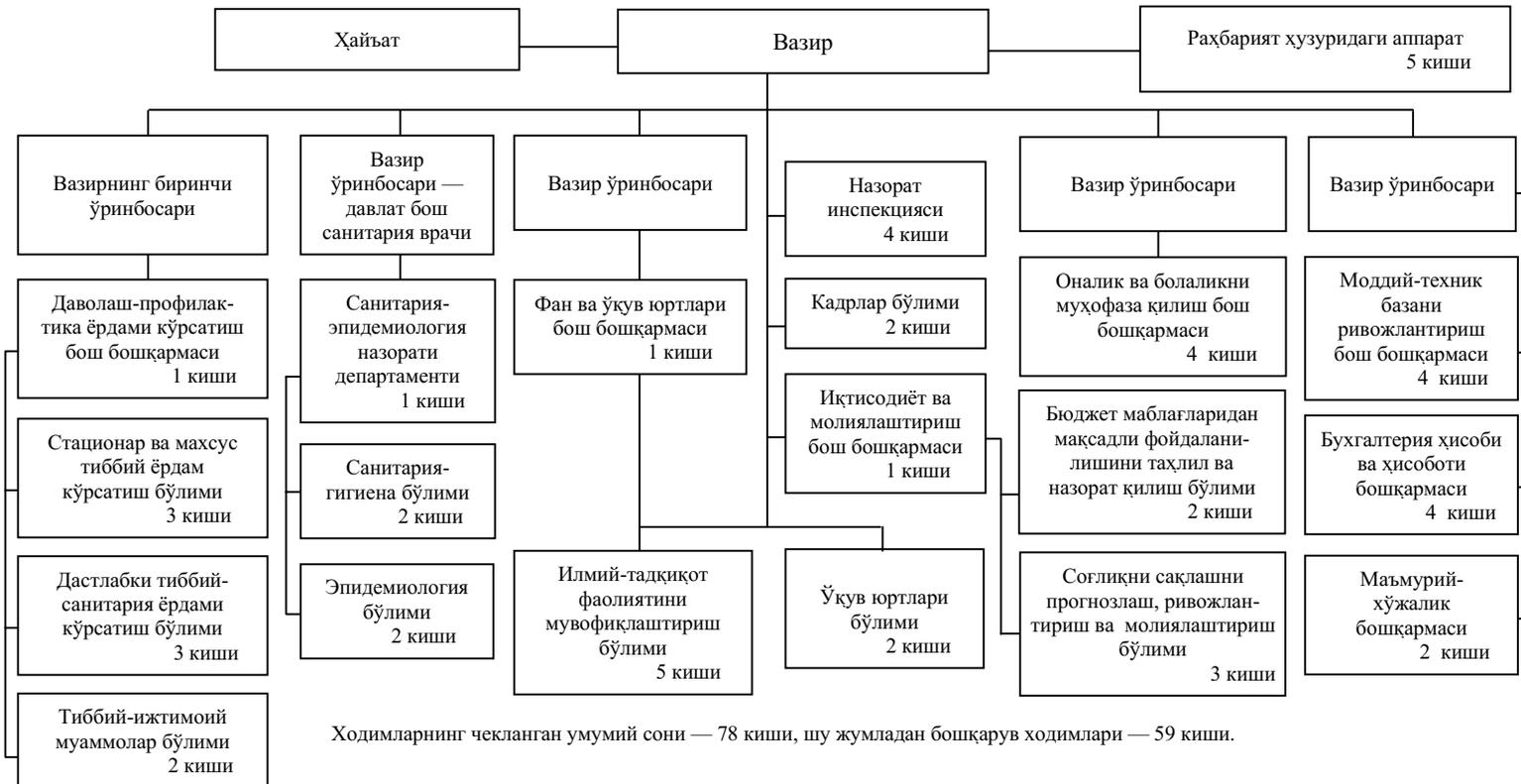
«Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси томонидан фан ва технологияларни ривожлантиришнинг устувор йўналишларини амалга ошириш бўйича илмий-техника дастурлари доирасида тадқиқот лойиҳаларини бажариш учун танлов асосида ажратиладиган маблағлар;

норматив-ҳуқуқий лойиҳаларни, таҳлилий қайдларни тайёрлаш ва Марказ фаолияти ихтисослиги бўйича илмий-техника дастурлари топшириқлари рўйхатига киритилмаган бошқа ишларни бажариш учун шартнома асосида Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси томонидан ажратиладиган маблағлар».

Вазирлар Маҳкамасининг
2006 йил 2 октябрдаги 207-сон қарорига
2-ИЛОВА

396-модда

**Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги марказий
аппаратининг тузилмаси**

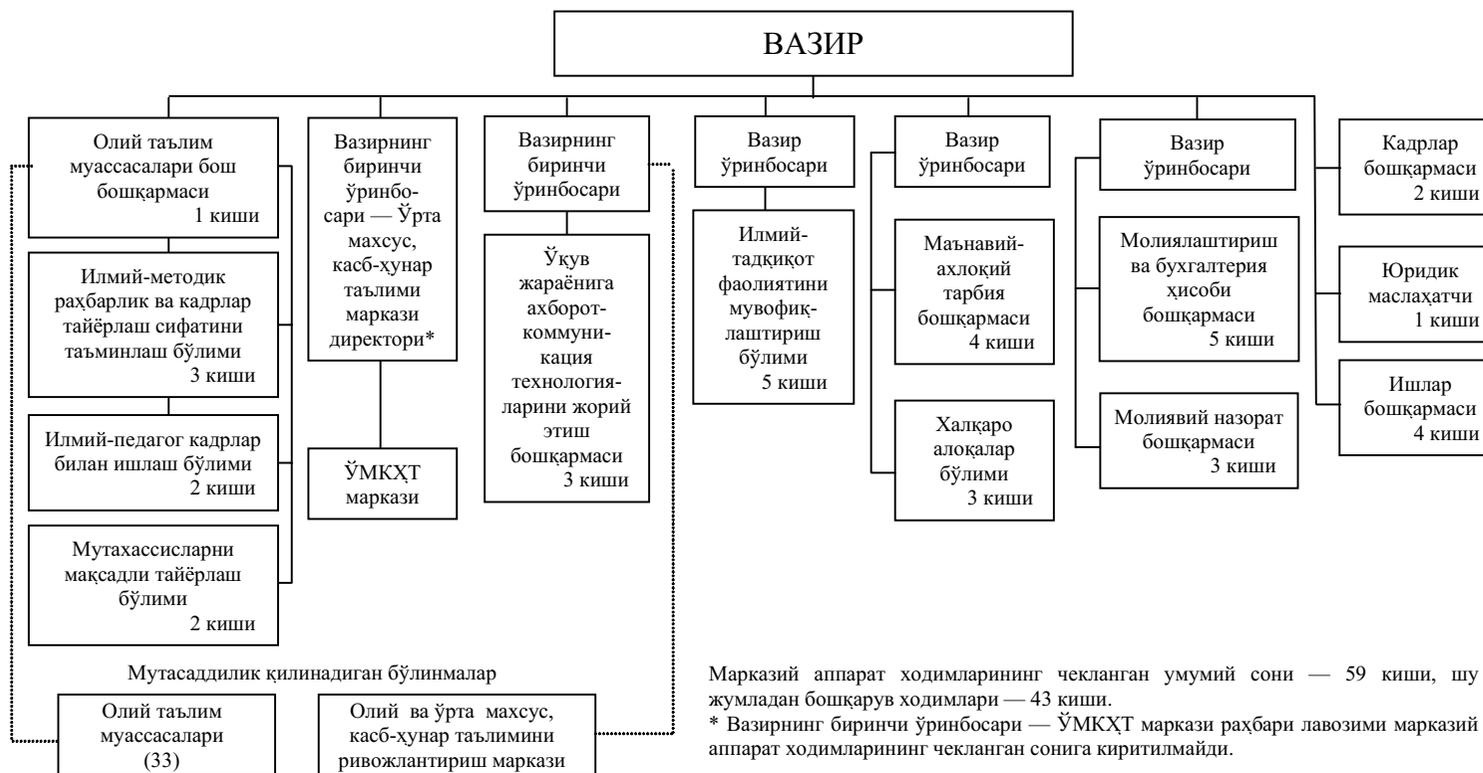
Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўғрисида, 2006 й.

— 44 —

40 (228)-сон

+

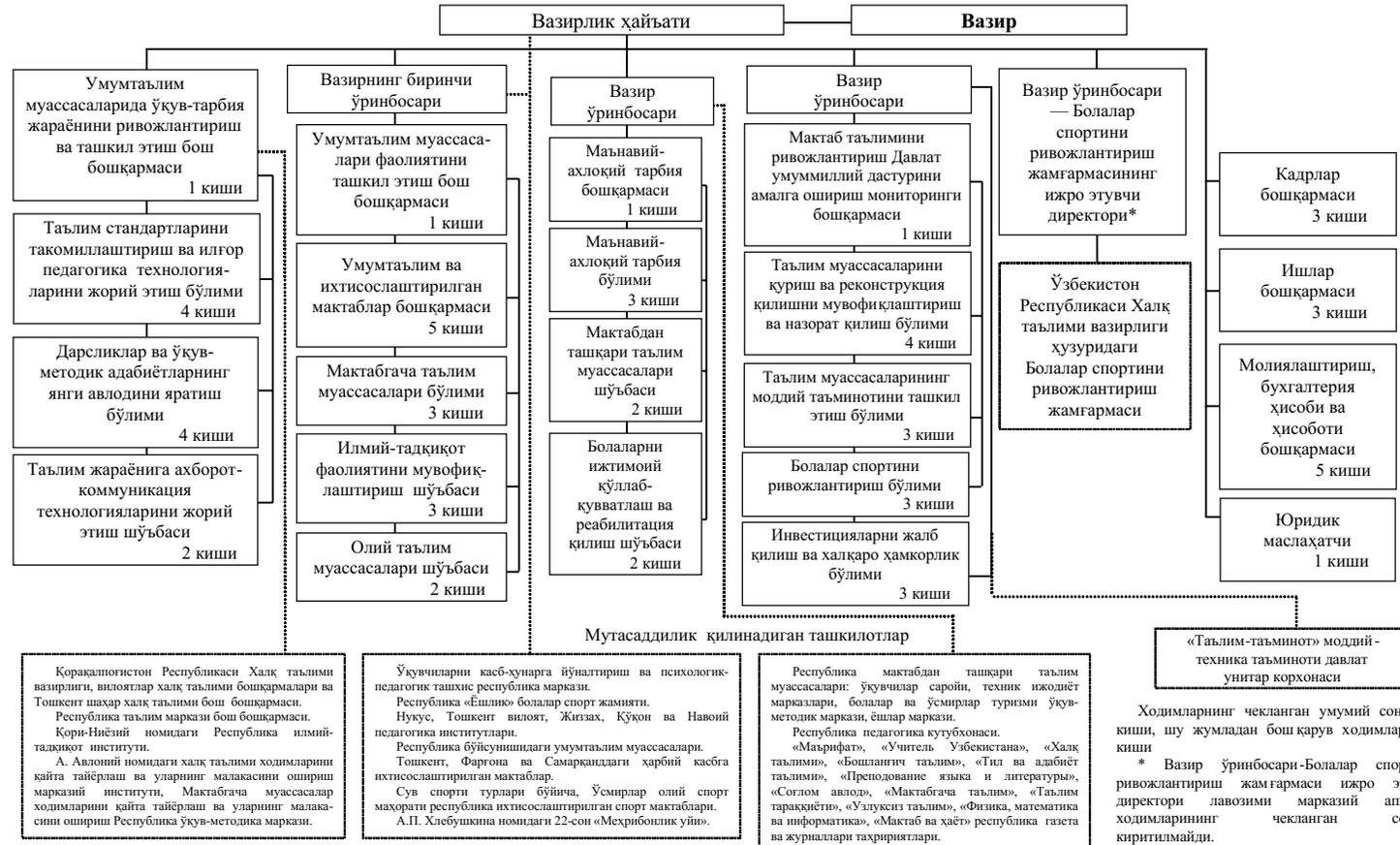
**Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим
вазирлиги марказий аппаратининг тузилмаси**

Марказий аппарат ходимларининг чекланган умумий сони — 59 киши, шу жумладан бошқарув ходимлари — 43 киши.

* Вазирнинг биринчи ўринбосари — ЎМКХТ маркази раҳбари лавозими марказий аппарат ходимларининг чекланган сонига киритилмайди.

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги марказий аппаратининг тузилмаси

Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари йўналиши, 2006 й.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ
ҚАРОРИ**397 «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишонини таъсис этиш тўғрисида**

Соғлиқни сақлаш тизими ходимларининг масъулиятли ва мураккаб меҳнатини моддий рағбатлантириш ва тақдирлаш тизимини такомиллаштириш, ўз ҳаётини олижаноб ишга — инсоннинг соғлиғи ва ҳаёти тўғрисида ғамхўрлик қилишга бағишлаган тиббиёт ходимлари фаолиятининг обрў-эътибори ва ижтимоий аҳамиятини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишони таъсис этилсин.
2. «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишони тўғрисидаги низом ва унинг тавсифи 1, 2-иловаларга мувофиқ тасдиқлансин.
3. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Ф. Назиров) «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишонлари ва уларга гувоҳнома бланкалари белгиланган тартибда тайёрланишини таъминласин.
4. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р.С. Қосимов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2006 йил 5 октябрь,
209-сон

Вазирлар Маҳкамасининг
2006 йил 5 октябрдаги 209-сон қарорига
1-ИЛОВА

**«Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси»
кўкрак нишони тўғрисида
НИЗОМ**

1. «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишони билан соғлиқни сақлаш ходимлари ҳамда аҳоли соғлиғини мустаҳкамлаш ишида ўзини кўрсатган, етарлича иш тажрибасига ва касб малакасига эга бўлган, ўз фаолиятида юқори натижаларга эришган шахслар мукофотланади.

2. «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишони билан мазкур Низомнинг биринчи бандида кўрсатилган хизматлари учун Ўзбекистон Республикаси фуқароси бўлмаган шахслар ҳам мукофотланиши мумкин.

3. «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишони билан мукофотлаш тартиби Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан белгиланади.

4. «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишони кўкракнинг чап томонига, Ўзбекистон Республикаси давлат мукофотларидан кейин тақилади.

5. «Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишони так-
роран берилмайди.

Вазирлар Маҳкамасининг
2006 йил 5 октябрдаги 209-сон қарорига
2-ИЛОВА

**«Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси»
кўкрак нишонининг
ТАВСИФИ**

«Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишони сарик
рангдаги жездан тайёрланади ва 34 мм диаметрли доирадан иборат бўлади. Нишон-
нинг қалинлиги 2 мм.

Кўкрак нишонининг олд томонида марказда орқадан таралаётган қуёш нурла-
рида тиббиёт ходимларининг рамзи — илон чирмашган жом тасвирланган, қўйи чети
бўйлаб — «SOG'LIQNI SAQLASH A'LOCHISI» ёзуви битилган лента бор.

Сўл ва ўнг ён томонларда — дафна новдаси жойлашган. Юқори қисмида, учи-
да саккиз бурчакли юлдуз жойлашган.

Кўкрак нишонининг орқа томонида марказда нишон унинг ёрдамида қайтарма
ёқага маҳкамланадиган тўғнағич бор.

Тасвир ва ёзув — қабарик.

—

+

БЕШИНЧИ БЎЛИМ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИНИНГ
ҚАРОРИ

398 Ўзбекистон «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати томонидан Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаган ва тўлов-контракт шакли бўйича ўқишга қабул қилинган талабаларни моддий қўллаб-қувватлаш Қоидаларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил 30 сентябрда 1622-1-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди

(2006 йил 10 октябрдан кучга киради)

+

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 31 октябрдаги ПҚ-213-сонли «Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаётган ҳарбий хизматчиларга бериладиган имтиёзлар тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорининг (Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2005 йил, 43-44-сонлар, 328-модда) 2-банди қоидалари татбиқ этиладиган муддатли ҳарбий хизматни ўтаган талабалар доирасини аниқлаштириш мақсадида **қарор қиламиз:**

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳамда Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиқларининг 2006 йил 12 сентябрдаги 80 ва 211-сонли қарори (2006 йил 14 сентябрь, рўйхат рақами 1622) билан тасдиқланган «Ўзбекистон «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати томонидан Ўзбекистон Республикаси Қуроли Кучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаган ва тўлов-контракт шакли бўйича ўқишга қабул қилинган талабаларни моддий қўллаб-қувватлаш қоидалари»га иловага* мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

2. Мазкур қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган кундан бошлаб ўн кун ўтгандан кейин кучга киради.

Молия вазири Р. АЗИМОВ

Тошкент ш.,
2006 йил 29 сентябрь,
85-сон

---

* Илова рус тилидаги матнда берилган.

Олий ва ўрта махсус таълим вазири Р. ҚОСИМОВ

Тошкент ш.,
2006 йил 29 сентябрь,
229-сон

ЎЗБЕКИСТОН RESPУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН RESPУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИ
ЎЗБЕКИСТОН RESPУБЛИКАСИ ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИ
ЎЗБЕКИСТОН RESPУБЛИКАСИ «ЎЗКОММУНХИЗМАТ» АГЕНТЛИГИНИНГ
ҚАРОРИ

399 1991 йилгача қурилган уй-жойларнинг ички муҳандислик коммуникациялари ва умумий фойдаланиш жойларини мукамал таъмирлаш ишларини молиялаштириш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил 30 сентябрда 1408-2-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди

(2006 йил 10 октябрдан кучга киради)

Ўзбекистон Республикасининг «Хусусий уй-жой мулкдорларининг ширкатлари тўғрисида»ги Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Президентининг «1991 йилгача қурилган уй-жойларнинг ички муҳандислик коммуникациялари ва умумий фойдаланиш жойларини мукамал таъмирлашни якунига етказиш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида»ги 2006 йил 25 июлдаги ПҚ-425-сон қарори ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Хусусий уй-жой мулкдорлари ширкатининг намунавий уставини ҳамда хусусий уй-жой мулкдорлари ширкати билан кўп квартирали уйдаги турар жойга мўлжалланмаган бино мулкдорлари ўртасидаги намунавий шартномани тасдиқлаш тўғрисида»ги 2006 йил 30 майдаги 100-сон қарорига (Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 йил 22-сон, 196-модда) асосан **қарор қиламиз:**

1. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Марказий банки Бошқаруви, Давлат солиқ қўмитаси, «Ўзкоммунхизмат» агентлигининг 2004 йил 20 августдаги 97, 258-В, 2004-53, 01-931-сонли қарори билан тасдиқланган «1991 йилгача қурилган уй-жойларнинг ички муҳандислик коммуникациялари ва умумий фойдаланиш жойларини мукамал таъмирлаш ишларини молиялаштириш тартиби тўғрисидаги низомга» (2004 йил 14 сентябрь, рўйхат рақами 1408 — Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 йил 37-сон, 414-модда; 2005 йил 39-сон, 196-модда) иловага* асосан ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

* Илова рус тилидаги матнда берилган.

2. Мазкур қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан давлат рўйхатига олинган кундан бошлаб ўн кун ўтгач кучга киритилсин.

Молия вазири Р. АЗИМОВ

Тошкент ш.,
2006 йил 7 сентябрь,
79-сон

Марказий банк Бошқаруви раиси Ф. МУЛЛАЖОНОВ

Тошкент ш.,
2006 йил 7 сентябрь,
258-В-2-сон

Давлат солиқ қўмитаси раиси Б. ПАРПИЕВ

Тошкент ш.,
2006 йил 7 сентябрь,
2006-38-сон

«Ўзкоммунхизмат» агентлиги бош директори У. ХОЛМУХАМЕДОВ

Тошкент ш.,
2006 йил 7 сентябрь,
01-088-сон

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРИНИНГ
БУЙРУҒИ

400 Аукцион савдолар ўтказиш учун биржаларни танлаш бўйича конкурс ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом- ни тасдиқлаш ҳақида

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил
30 сентябрда 1625-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди*

(2006 йил 10 октябрдан кучга киради)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 31 августдаги «Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаменти фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-458-сонли қарорига асосан **буюраман:**

Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 й.

1. Аукцион савдолар ўтказиш учун биржаларни танлаш бўйича конкурс ўтказиш тартиби тўғрисидаги низом иловага* мувофиқ тасдиқлансин.

2. Идоравий меъёрий ҳужжатларни давлат рўйхатидан ўтказиш бошқармаси (С. Саттаров):

мазкур буйруқни давлат рўйхатидан ўтказсин ва вазирликлар, давлат қўмиталари ва идоралар норматив ҳужжатларининг Давлат реестрига тегишли ёзув киритсин;

ушбу буйруқни амалда қўлланилиши ва барча манфаатдор шахслар эътиборига етказилиши устидан назоратни таъминласин.

3. Мазкур буйруқ Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган кундан кейин ўн кун ўтгач кучга киради.

4. Суд қарорларини ижро этиш, судлар фаолиятини моддий-техника жиҳатидан ва молиявий таъминлаш департаменти (З. Худойқулов) 10 кун муддат ичида ушбу буйруқни ижро ва амалда қўллаш учун Департаментнинг ҳудудий бошқармалари эътиборига етказилишини таъминласин;

5. Қонун ҳужжатларини туркумлаш ва ҳуқуқий ахборот бошқармаси (У. Аюбов) мазкур норматив-ҳуқуқий ҳужжатни «Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами» — «Собрание законодательства Республики Узбекистан»да нашр этишни таъминласин.

6. Мазкур буйруқнинг бажарилишини назорат қилиш вазир ўринбосари Е. Канъязов зиммасига юклансин.

Адлия вазири Б. МУСТАФОЕВ

Тошкент ш.,
2006 йил 29 сентябрь,
177/1-ум-сон

---

* Илова рус тилидаги матнда берилган.

ЎЗБЕКИСТОН RESPУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН RESPУБЛИКАСИ МЕХНАТ ВА АҲОЛИНИ ИЖТИМОЙ
МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН RESPУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ҲУЗУРИДАГИ
ДАВЛАТ ТЕСТ МАРКАЗИНИНГ
ҚАРОРИ

401 Умумтаълим муассасалари ҳузуридаги махсус комиссиялар тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил
3 октябрда 1534-1-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди*

(2006 йил 13 октябрдан кучга киради)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 31 майдаги ПҚ-362-сонли «Умумтаълим мактабларини дарсликлар билан таъминлаш тизимини ривожлантиришнинг қўшимча чоралари тўғрисида»ги қарори (Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 йил, 22-сон, 190-модда) ижросини таъминлаш мақсадида ҳамда таълим муассасаларида халқ таълими ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг такомиллаштирилган тизимини жорий этиш бўйича тўпланган тажрибаларни ва педагоглар жамоатчилигининг таклифларини инобатга олган ҳолда **қарор қилмиз:**

1. Ўзбекистон Республикаси Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Халқ таълими вазирлиги, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест марказининг 2005 йил 30 декабрдаги 41, 5067 ва 84-01-1375-сонли қарори билан тасдиқланган Умумтаълим муассасалари ҳузуридаги махсус комиссиялар тўғрисидаги низомга (2006 йил 3 январь, рўйхат рақами 1534 — Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 йил, 1-сон, 5-модда) иловага* мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

2. Мазкур қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган кундан бошлаб ўн кундан кейин кучга киритилсин.

Халқ таълими вазири Т. ЖЎРАЕВ

Тошкент ш.,
2006 йил 11 сентябрь,
28-сон

Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазири О. ОБИДОВ

Тошкент ш.,
2006 йил 11 сентябрь,
11/2870-сон

* Илова рус тилидаги матнда берилган.

**Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази
директори Б. ИСМОЙЛОВ**

Тошкент ш.,
2006 йил 11 сентябрь,
01-280-сон

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ
ВАЗИРЛИГИ ЎРТА МАХСУС, КАСБ-ҲУНАР ТАЪЛИМИ МАРКАЗИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ ҲУЗУРИДАГИ
ДАВЛАТ ТЕСТ МАРКАЗИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МЕҲНАТ ВА АҲОЛИНИ ИЖТИМОЙ
МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ВАЗИРЛИГИНИНГ
ҚАРОРИ

**402 Академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари дирек-
тор ўринбосарлари, педагог ва муҳандис-педагог
кадрлари аттестацияси тўғрисидаги низомига ўзгартириш ва
қўшимчалар киритиш ҳақида**

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил
3 октябрда 1462-1-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди*

(2006 йил 13 октябрдан кучга киради)

Аттестация жараёнида тўпланган тажрибаларни инобатга олган ҳолда **қарор қиламиз:**

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирликларининг 2005 йил 24 мартдаги 05/Қ, 01-77 ва 01/1185-сонли қарори билан тасдиқланган Академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари директор ўринбосарлари, педагог ва муҳандис-педагог кадрлари аттестацияси тўғрисидаги низомга (2005 йил 28 март, рўйхат рақами 1462 — Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2005 йил 12-13-сон, 97-модда) иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар киритилсин.

2. Мазкур қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган кундан бошлаб ўн кундан кейин кучга киритилсин.

**Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ўрта махсус, касб-ҳунар
таълим маркази директори А. КАРИМОВ**

Тошкент ш.,
2006 йил 26 сентябрь,
34/ҚБ-сон

Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 й.

**Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази
директори Б. ИСМАОЙЛОВ**

Тошкент ш.,
2006 йил 26 сентябрь,
01-293-сон

Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазири в.б. А. ХАЙТОВ

Тошкент ш.,
2006 йил 26 сентябрь,
11/3008-сон

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Ўрта махсус, касб-хунар таълими маркази,
Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат
тест маркази, Меҳнат ва аҳолини
ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлигининг
2006 йил 26 сентябрдаги 34/ҚБ, 01-293,
11/3008-сонли қарорига
ИЛОВА

**Академик лицей ва касб-хунар коллежлари директор
ўринбосарлари, педагог ва муҳандис-педагог кадрлари
аттестацияси тўғрисидаги низомга киритиладиган ўзгартириш
ва қўшимчалар**

1. Низомнинг 5-банди қуйидаги таҳрирдаги учинчи хатбоши билан тўлдирилсин:

«Аттестация жараёнида маҳаллий ҳокимият ва жамоатчилик ташкилотлари вакиллари, касаба уюшма ходимлари овоз бериш ҳуқуқига эга бўлмаган ҳолда, қузатувчи сифатида иштирок этишлари мумкин.»

2. Низомнинг 16-банди учинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«мансаб вазифаларида белгиланган масалалар бўйича тест синови ва суҳбатдан ўтказилади. Суҳбат жараёнида берилган савол ва жавоблар махсус (саҳифаланган, боғланган, муҳрланган) журналда қайд этилади.»

3. Низомнинг 18-банди учинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«педагог кадрлар ўз мутахассислиги, лавозим вазифалари ва меъёрий-ҳуқуқий, маънавий-маърифий масалалар бўйича малака синови (тест, ёзма ёки ижодий иш) ва суҳбатдан ўтказилади. Суҳбат жараёнида берилган савол ва жавоблар махсус (саҳифаланган, боғланган, муҳрланган) журналда қайд этилади.»

4. Низомнинг 19-банди биринчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«Аттестация комиссияси директор ўринбосари ва педагоглар фаолияти ҳақидаги маълумотлар, малака синови (тест, ёзма ёки ижодий иш) ва суҳбат натижалари асосида умумий хулосани қабул қилади.»

5. Низомнинг 20-банди иккинчи хатбоши қуйидаги таҳрирда баён қилинсин:

«Комиссия аттестация натижаларига кўра:
директор ўринбосарлари ҳақида «Аттестациядан ўтди» ёки «Аттестациядан ўтмади»;

педагоглар ҳақида «Аттестациядан ўтди», «Аттестациядан шартли ўтди» ёки «Аттестациядан ўтмади» деб хулоса чиқаради.»

6. Низомнинг 22-банди қўйидаги тахрирда баён қилинсин:
«Аттестациядан шартли ўтди» деб эътироф этилган педагоглар камида 6 ойдан сўнг қайта аттестациядан ўтказилади.»
7. Низомнинг 29-банди қўйидаги тахрирда баён қилинсин:
«Директор ўринбосари ва педагоглар аттестацияси тўғрисидаги меҳнат низолари қонунчиликда белгиланган тартибда қўриб чиқилади.»

ЎЗБЕКИСТОН АВТОМОБИЛЬ ВА ДАРЁ ТРАНСПОРТИ
АГЕНТЛИГИ БОШЛИГИНИНГ
БУЙРУҒИ

403 Йўловчилар ва юкларни автомобиль транспортида ташиш билан шуғулланаётган юридик шахсларнинг ходимларига ва юкларни автомобиль транспортида ташиш билан шуғулланаётган хусусий тадбиркорларга қўйиладиган малакавий талаблар тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил
5 октябрда 1626-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди

(2006 йил 15 октябрдан қучга киради)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Автомобиль транспортида йўловчилар ташиш соҳасидаги тадбиркорлик фаолиятининг алоҳида турларини амалга оширишни тартибга солиш тўғрисида» 2006 йил 9 мартдаги ПҚ–303-сон қарорининг 1-бандига асосан **бюраман:**

1. «Йўловчилар ва юкларни автомобиль транспортида ташиш билан шуғулланаётган юридик шахсларнинг ходимларига ва юкларни автомобиль транспортида ташиш билан шуғулланаётган хусусий тадбиркорларга қўйиладиган малакавий талаблар тўғрисидаги низом*» тасдиқлансин.

2. Ўзбекистон автомобиль ва дарё транспорти агентлиги бошлигининг 2004 йил 26 апрелдаги 65-сонли ва 2006 йил 11 июлдаги 71-сонли буйруқлари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

3. Ушбу буйруқ Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида давлат рўйхатидан ўтказилган кундан ўн кун ўтгандан кейин амалга киритилсин.

Ўзбекистон Автомобиль ва дарё транспорти агентлиги
бошлиғи А. АБДУВАЛИЕВ

Тошкент ш.,
2006 йил 6 сентябрь,
98-сон

* Низом рус тилидаги матнда берилган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МОЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАРКАЗИЙ БАНКИ БОШҚАРУВИНИНГ
ҚАРОРИ

404 Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳисоб-китоб Жамғармаси томонидан ажратилган маблағларни қайтариш учун ғалла ва ун сотишдан тушаётган маблағларни аккумуляция қилиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида

*Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2006 йил
5 октябрда 1627-сон билан давлат рўйхатидан ўтказилди*

(2006 йил 15 октябрдан кучга киради)

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 15 июндаги 02-8-142-сонли Баёнининг 8-бандига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банк Бошқаруви **қарор қиладилар:**

1. Илова* қилинаётган Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳисоб-китоб Жамғармаси томонидан ажратилган маблағларни қайтариш учун ғалла ва ун сотишдан тушаётган маблағларни аккумуляция қилиш тартиби тўғрисидаги низом (янги таҳрирда) тасдиқлансин.

2. Қуйидагилар ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин:

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банки томонидан 1999 йил 8 февралда тасдиқланган 10-01 ва 111-В-сонли «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳисоб-китоб Жамғармаси томонидан ажратилган маблағларни қайтариш учун ғалла ва ун сотишдан тушаётган маблағларни аккумуляция қилиш Тартиби» (1999 йил 27 февраль, рўйхат рақами 653);

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банки томонидан 1999 йил 28 сентябрда тасдиқланган 10-05 ва 111-В-1-сонли Адлия вазирлигида 1999 йил 27 февралда 653-сон билан рўйхатга олинган «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳисоб-китоб Жамғармаси томонидан ажратилган маблағларни қайтариш учун ғалла, ун ва шоли сотишдан тушаётган маблағларни аккумуляция қилиш Тартиби»га 1-сонли қўшимча ва ўзгартиришлар (1999 йил 30 сентябрь, рўйхат рақами 653-1);

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банки томонидан 2000 йил 24 августда тасдиқланган 95 ва 111-В-2-сонли Адлия вазирлигида 1999 йил 27 февралда 653-сон билан рўйхатга олинган «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳисоб-китоб Жамғармаси томонидан ажратилган маблағларни қайтариш учун ғалла, ун ва шоли сотишдан тушаётган маблағларни аккумуляция қилиш Тартиби»га 2-сонли ўзгартириш (2000 йил 5 сентябрь, рўйхат рақами 653-2);

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банки Бошқарувининг «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳисоб-китоб Жамғармаси томонидан ажратилган маблағларни қайтариш учун ғалла, ун ва шоли сотишдан тушаётган маблағларни аккумуляция қилиш Тартибига

* Низом рус тилидаги матнда берилган.

қўшимча ва ўзгартиришлар киритиш ҳақида»ги 2004 йил 28 апрелдаги 56 ва 111-В-3-сонли қарори (2004 йил 4 июнь, рўйхат рақами 653-3 — Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 йил, 22-23-сон, 268-модда);

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банки Бошқарувининг «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳисоб-китоб Жамғармаси томонидан ажратилган маблағларни қайтариш учун ғалла, ун ва шоли сотишдан тушаётган маблағларни аккумуляция қилиш Тартибига ўзгартиришлар киритиш ҳақида»ги 2004 йил 15 октябрдаги 113 ва 111-В-4-сонли қарори (2004 йил 1 ноябрь, рўйхат рақами 653-4 — Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 йил, 44-сон, 465-модда);

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банки Бошқарувининг «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳисоб-китоб Жамғармаси томонидан ажратилган маблағларни қайтариш учун ғалла, ун ва шоли сотишдан тушаётган маблағларни аккумуляция қилиш Тартибига ўзгартириш киритиш ҳақида»ги 2004 йил 11 ноябрдаги 121 ва 111-В-5-сонли қарори (2004 йил 18 ноябрь, рўйхат рақами 653-5 — Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2004 йил, 45-46-сон, 482-модда);

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банки Бошқарувининг «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳисоб-китоб Жамғармаси томонидан ажратилган маблағларни қайтариш учун ғалла, ун ва шоли сотишдан тушаётган маблағларни аккумуляция қилиш Тартибига ўзгартиришлар киритиш ҳақида»ги 2005 йил 15 августдаги 73 ва 111-В-6-сонли қарори (2005 йил 8 сентябрь, рўйхат рақами 653-6 — Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2005 йил, 34-36-сон, 270-модда);

3. Ушбу қарор Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида рўйхатдан ўтган кундан бошлаб ўн кундан сўнг кучга киради.

Молия вазири Р. АЗИМОВ

Тошкент ш.,
2006 йил 19 сентябрь,
82-сон

Марказий банк Бошқаруви раиси Ф. МУЛЛАЖОНОВ

Тошкент ш.,
2006 йил 19 сентябрь,
281-В-сон

Ўзбекистон Республикаси
Адлия вазирлиги маълум қилади:
вазирликлар, давлат қўмиталари ва идораларининг
умумий мажбурий тусдаги меъёрий ҳужжатларини давлат
рўйхатидан ўтказиш ҳолати тўғрисида
2006 йил 30 сентябрдан 6 октябргача бўлган маълумот

I. Давлат рўйхатидан ўтказилди:

1. «Ўзбекистон «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати томонидан Ўзбекистон Республикаси Қурулли Кучлари сафида муддатли ҳарбий хизматни ўтаган ва тўлов-контракт шакли бўйича ўқишга қабул қилинган талабаларни моддий қўллаб-қувватлаш Қоидалари»га ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида» *Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2006 йил 29 сентябрдаги 85, 229-сонли қарори.*

2006 йил 30 сентябрда 1622-1-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2006 йил 10 октябрдан кучга киради).

2. «1991 йилгача қурилган уй-жойларнинг ички муҳандислик коммуникациялари ва умумий фойдаланиш жойларини мукамал таъмирлаш ишларини молиялаштириш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» *Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Марказий банки Бошқаруви, Давлат солиқ қўмитаси, «Ўзкоммунхизмат» агентлигининг 2006 йил 7 сентябрдаги 79, 258-В-2, 2006-38, 01-088-сонли қарори.*

2006 йил 30 сентябрда 1408-2-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2006 йил 10 октябрдан кучга киради).

3. «Аукцион савдолар ўтказиш учун биржаларни танлаш бўйича конкурс ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» *Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирининг 2006 йил 29 сентябрдаги 177/1 ум-сонли буйруғи.*

2006 йил 30 сентябрда 1625-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2006 йил 10 октябрдан кучга киради).

4. «Умумтаълим муассасалари ҳузуридаги махсус комиссиялар тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» *Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест марказининг 2006 йил 11 сентябрдаги 28, 11/2870, 01/280-сонли қарори.*

2006 йил 3 октябрда 1534-1-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2006 йил 13 октябрдан кучга киради).

5. «Академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари директор ўринбосарлари, педагог ва муҳандис-педагог кадрлари аттестацияси тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида» *Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Ўрта махсус, касб-ҳунар таълими маркази, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази, Меҳнат ва аҳолини ижтимоий*

Ўзбекистон Республикаси Қонун ҳужжатлари тўплами, 2006 й.

муҳофаза қилиш вазирлигининг 2006 йил 26 сентябрдаги 34/ҚБ, 01-293, 11/3008-сон қарори

2006 йил 3 октябрда 1462-1-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2006 йил 13 октябрдан кучга киради).

6. «Йўловчилар ва юкларни автомобил транспортида ташиш билан шуғулланаётган юридик шахсларнинг ходимларига ва юкларни автомобил транспортида ташиш билан шуғулланаётган хусусий тадбиркорларга қўйиладиган малакавий талаблар тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» *Ўзбекистон автомобил ва дарё транспорти агентлиги бошлигининг 2006 йил 6 сентябрдаги 98-сонли буйруғи.*

2006 йил 5 октябрда 1626-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2006 йил 15 октябрдан кучга киради).

7. «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳисоб-китоб Жамғармаси томонидан ажратилган маблағларни қайтариш учун ғалла ва ун сотишдан тушаётган маблағларни аккумуляция қилиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида» *Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги, Марказий банки Бошқарувининг 2006 йил 29 сентябрдаги 82, 281-В-сон қарори.*

2006 йил 5 октябрда 1627-сон билан рўйхатдан ўтказилди (2006 йил 15 октябрдан кучга киради).

II. Давлат реестридан чиқарилди:

1. «Давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳисоб-китоб Жамғармаси томонидан ажратилган маблағларни қайтариш учун ғалла ва ун сотишдан тушаётган маблағларни аккумуляция қилиш Тартиби». *Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Марказий банки томонидан тасдиқланган. (рўйхат рақами 653, 1999 йил 27 февраль), (рўйхат рақами 653-1, 1999 йил 30 сентябрь), (рўйхат рақами 653-2, 2000 йил 5 сентябрь), (рўйхат рақами 653-3, 2004 йил 4 июнь), (рўйхат рақами 653-4, 2004 йил 1 ноябрь), (рўйхат рақами 653-5, 2004 йил 18 ноябрь), (рўйхат рақами 653-6, 2005 йил 8 сентябрь).*

Адлия вазирининг 2006 йил 5 октябрдаги 167-мқ-сон буйруғи билан реестрдан чиқарилди.

Мазкур ҳужжат амалдаги қонунчиликка ўзгартиришлар киритилиши ва/ёки янги норматив-ҳуқуқий ҳужжат қабул қилиниши муносабати билан давлат реестридан чиқарилди.

III. Кучини йўқотган деб эътироф этилди ва ижродан чақириб олинди:

1. *Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг 2006 йил 7 июндаги 02-01/2хфу-сон хати.*

2. *Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест марказининг 2005 йил 9 ноябрдаги 01-305-сон буйруғи.*

Ушбу ҳужжатлар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги тақдимномаси асосида давлат рўйхатидан ўтказилмаган ҳужжатлар сифатида кучини йўқотган деб эътироф этилди ва ижродан чақириб олинди.